

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

ul. Głowackiego 28 , 10-448 OLSZTYN ☎ 089/522 79 00, fax. 522 79 01, e-mail: olwu@praca.gov.pl

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I OFERT PRACY W LATACH 2003 - 2004

OLSZTYN - LUTY 2005

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku dozwolone jest wyłącznie z podaniem źródła.

**Opracował:
dr Alfred Czesła**

**Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Głowackiego 28 pokój 111
10 – 448 Olsztyn
tel. 5227936
fax. 5227901**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
-------------------	----------

CZĘŚĆ I

STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH I OFERT PRACY W LATACH 2003 – 2004.....	5
--	----------

1.1 Bezrobotni.....	6
1.2. Oferty pracy.....	8

CZĘŚĆ II

ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW.....	9
--	----------

2.1. Grupa zawodowa: wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	10
2.2. Grupa zawodowa: specjaliści.....	11
2.3. Grupa zawodowa: technicy i inny średni personel.....	15
2.4. Grupa zawodowa: pracownicy biurowi.....	20
2.5. Grupa zawodowa: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	22
2.6. Grupa zawodowa: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	24
2.7. Grupa zawodowa: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.....	25
2.8. Grupa zawodowa: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	30
2.9. Grupa zawodowa: pracownicy przy pracach prostych.....	35

CZĘŚĆ III

ZAWODY „NADWYŻKOWE” I ZAWODY „DEFICYTOWE”

3.1 Wykaz zawodów „nadwyżkowych”.....	37
3.2. Wykaz zawodów „deficytowych”.....	49

ZAKOŃCZENIE.....	54
-------------------------	-----------

Wstęp

Wiedza o regionalnym rynku pracy pozwala pomagać bezrobotnym w poszukiwaniu pracy i lepiej zaspakajać potrzeby kadrowe pracodawców. Ważnym składnikiem tej wiedzy jest znajomość ofert pracodawców poszukujących pracowników i kwalifikacji osób bezrobotnych ubiegających się o pracę.

Najistotniejszym elementem charakterystyki popytu na pracę jest struktura zawodowa zgłoszonych ofert. Dla pełniejszego określenia sytuacji na warmińsko – mazurskim rynku pracy konieczne jest odniesienie tej struktury do struktury zawodowej bezrobotnych. Stopień zależności tych dwóch struktur pozwala stwierdzić na ile zjawisko bezrobocia w naszym regionie ma charakter strukturalny wynikający z niedopasowania kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do potrzeb zgłoszonych przez pracodawców.

Analiza wielkości i struktury zgłaszanego przez pracodawców popytu na pracę jest ze względu na dostępne źródła informacji stosunkowo trudna, a uzyskane wyniki mogą być niejednoznaczne. W opracowaniu nie uwzględniono np. ofert pracy publikowanych w prasie i ogłaszanych w komunikatach radiowo - telewizyjnych oraz gromadzonych przez niepubliczne instytucje pośrednictwa pracy. Brakuje też informacji na temat pracodawców, którzy korzystają ze swoich własnych kontaktów w poszukiwaniu potrzebnych im pracowników.

W Wydziale Informacji, Analiz i Prognoz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie prowadzone są roczne analizy struktury bezrobotnych według zawodów i ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy pod kątem zawodów najczęściej poszukiwanych na rynku województwa warmińsko – mazurskiego.

Opracowanie niniejsze zawiera taką właśnie analizę przygotowaną na podstawie danych statystycznych zawartych w załączniku 3 do Sprawozdania MGIP -01 stan na 31.XII.2004r. Obliczenia własne

Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby, które są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne, zgodnie z ustawą dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz.100).

Przeprowadzona analiza pozwoliła:

- ustalić liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy – stan na 31.12.2004r.
- określić liczbę ofert zgłoszonych w 2004r. do powiatowych urzędów pracy;
- przedstawić liczbę i strukturę bezrobotnych według ofert pracy i grup zawodów w latach 2003-2004;
- wyłonić zawody „nadwyżkowe” i zawody „deficytowe”.

Prezentowane opracowanie składa się z trzech części. W części pierwszej przedstawiona została analiza struktury zawodowej bezrobotnych w latach 2003 – 2004. Zmiany w strukturze bezrobotnych według grup zawodów przedstawiono w części drugiej. Część trzecia zawiera zawody „nadwyżkowe” i zawody „deficytowe”. Całość zamyka zwięzłe zakończenie zawierające najważniejsze refleksje wynikające z przeprowadzonej analizy.

CZĘŚĆ I

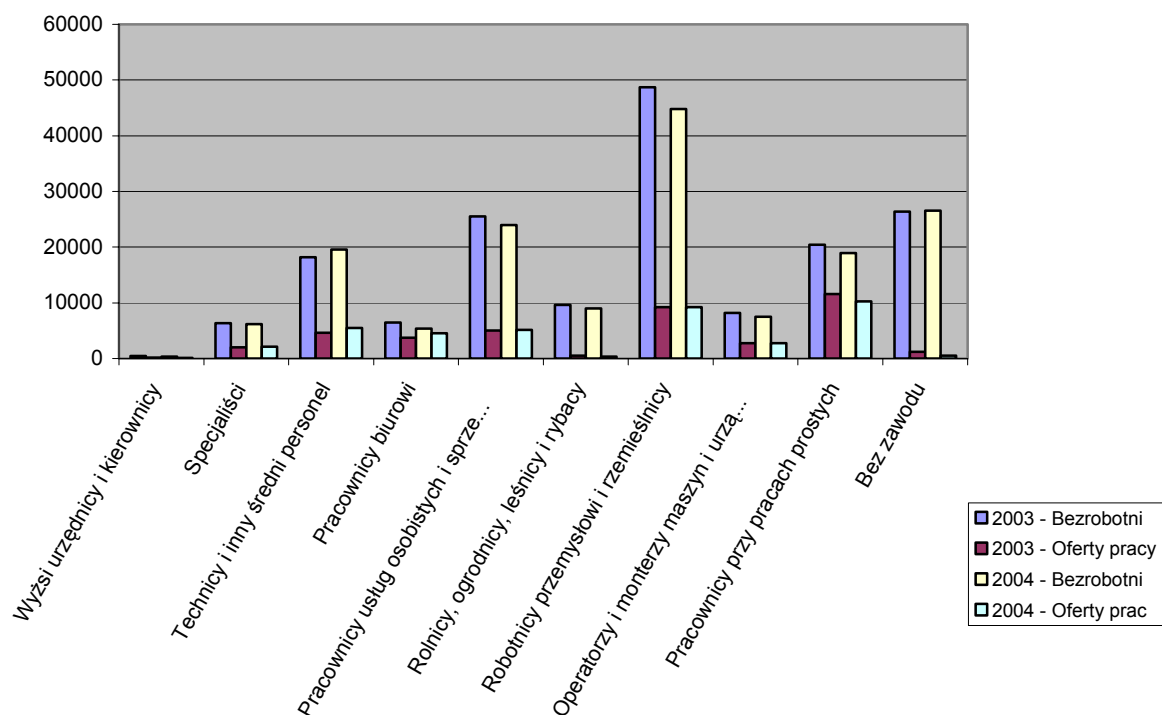
STRUKTURA BEZROBOTNYCH W LATACH 2003 – 2004.

TABELA 1 Bezrobotni i oferty pracy według grup zawodów w latach 2003 – 2004.

Lp	Nazwa grupy zawodowej	2003 rok				2004 rok			
		Bezrobotni		Oferty pracy		Bezrobotni		Oferty prac	
		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
1	Wyżsi urzędnicy i kierownicy	455	0,3	153	0,4	357	0,2	120	0,3
2	Specjaliści	6 394	3,7	2 018	5,0	6 188	3,8	2 131	5,3
3	Technicy i inny średni personel	18 201	10,7	4 649	11,4	19 576	12,1	5 523	13,6
4	Pracownicy biurowi	6 480	3,8	3 705	9,1	5 398	3,3	4 547	11,2
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	25 536	15,0	5 046	12,4	23 954	14,8	5 166	12,7
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9 644	5,7	496	1,2	9 032	5,6	317	0,8
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	48 679	28,6	9 212	22,6	44 802	27,6	9 229	22,7
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8 206	4,8	2 781	6,7	7 531	4,6	2 738	6,7
9	Pracownicy przy pracach prostych	20 446	12,0	11 572	28,3	18 942	11,6	10 292	25,4
10	Bez zawodu	26 389	15,5	1 194	2,9	26 581	16,4	513	1,3
OGÓŁEM		170 430	100	40 826	100	162 361	100	40 576	100

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

Bezrobotni i oferty pracy wg. grup zawodowych w latach 2003-2004

BEZROBOTNI

W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych na Warmii i Mazurach było 162 361 osób. Ich stan liczebny spadł o 8 068 osób, tj. o 4,8% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku.

Największy spadek bezrobotnych nastąpił w grupie:

- * wyższych urzędników i kierowników – o 21,0%;
- * pracowników biurowych – o 16,7%;
- * robotników przemysłowych i rzemieślników – o 8,0%;
- * operatorów i monterów – o 8,2%.

W pozostałych grupach zawodowych odnotowano mniejszy spadek bezrobocia.

I tak wśród:

- * pracowników przy pracach prostych – o 7,4%;
- * pracowników usług osobistych i sprzedawców – o 6,2%;
- * rolników, ogrodników, leśników i rybaków- o 3,6%;
- * specjalistów – o 3,3%;

Wzrost bezrobocia nastąpił wśród:

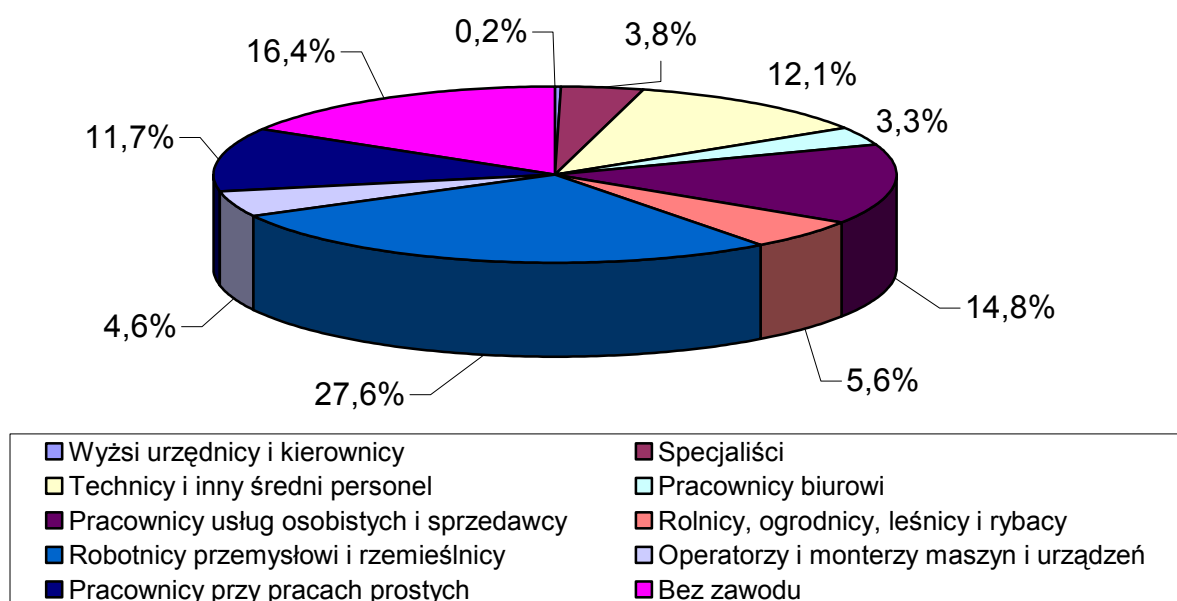
- * techników i innego średniego personelu – o 7,6%;
- * pracowników bez zawodu – o 0,7%.

W omawianym okresie trzy piąte bezrobotnych (60,1%) stanowiły osoby o zawodach robotniczych, a dwie piąte ((39,9%) to bezrobotni w zawodach nierobotniczych.

Od czterech lat w strukturze bezrobotnych największy odsetek stanowią nadal osoby z grupy zawodowej: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy usług osobistych i sprzedawcy oraz technicy i inny średni personel.

Najmniejszy udział w strukturze bezrobotnych odnotowano wśród:
 wyższych urzędników i kierowników;
 specjalistów;
 pracowników biurowych;
 operatorów i monterów maszyn oraz urządzeń.

**Bezrobotni według grup zawodów w 2004r.
 (dane w odsetkach)**

Wśród bezrobotnych znajdują się osoby posiadające konkretny zawód(specjalność), jak również osoby bez zawodu.. W końcu grudnia 2004 roku było 135 780 osób poszukujących pracy w konkretnym zawodzie. Omawiana kategoria bezrobotnych spadła o 8 261 osób w odniesieniu do analogicznego okresu 2003r.; tj. o 5,8%.

Co szósty(16,4%) bezrobotny – 26 581 osób nie posiada zawodu. W 2004 roku wystąpił wzrost w tej grupie bezrobotnych o 0,7%. przy jednoczesnym spadku o ponad połowę(57,4%) liczby ofert pracy kierowanych do nich przez pracodawców – z 1 194 osób w 2003r. do 513 osób w 2004r. Oznacza to, że na 1 ofertę pracy zgłoszoną dla osób nie posiadających zawodu przypadało 52 bezrobotnych.

OFERTY PRACY

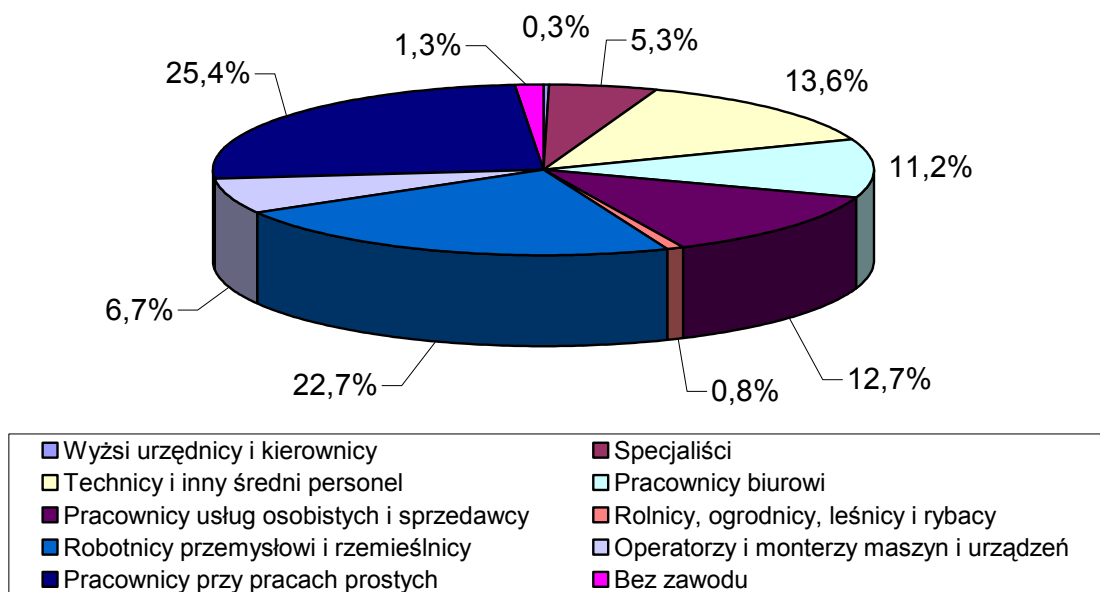
W okresie ostatnich czterech lat liczba ofert pracy zwiększyła się prawie dwukrotnie: tj. z 21 452 w 2001r. do 40 826 w 2004r. i od 2003r. utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2004r. liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy była mniejsza tylko o 250 ofert, tj. o 0,6%. Oznacza to, iż na 1 ofertę pracy przypadają 4 osoby, tzn. tyle samo co w 2003r.

Cechą charakterystyczną w strukturze zgłoszonych ofert pracy jest ich większa ilość odnosząca się do stanowisk robotniczych niż nierobotniczych.

Analiza zarejestrowanych ofert pracy pozwala na stwierdzenie, iż w analizowanym okresie najwięcej ofert pracy adresowanych było do:

- * pracowników przy pracach prostych – 25,4%;
- * robotników przemysłowych i rzemieślników – 22,7%;
- * techników i innego średniego personelu – 13,6%;
- * pracowników usług osobistych i sprzedawców – 12,7%;
- * pracowników biurowych – 11,2%.

**Oferty pracy według grup zawodów w 2004r.
(dane w odsetkach)**

Najmniej ofert pracy przeznaczonych było dla:

- * wyższych urzędników i kierowników – 0,3%;
- * rolników, ogrodników, leśników i rybaków – 0,8%;
- * specjalistów – 5,3%
- * operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 6,7%

CZEŚĆ II.

ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOTNYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

W dniu 1 stycznia 2005r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania

(Dz.U. Nr. 265 z 16 12.2004r.). Klasyfikacja ta zastąpiła dotychczas obowiązujący podział na zawody i specjalności z 1995 roku.

Znowelizowana klasyfikacja służy ujednoliceniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących na rynku pracy oraz racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy i określeniu jego struktury zawodowej. Klasyfikacja jest hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody i specjalności w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich nazwy. Zasadniczy układ klasyfikacji, kryteria klasyfikacyjne oraz system kodowy dostosowany został do potrzeb Unii Europejskiej.

Klasyfikacja zawodów i specjalności jest stosowana w szczególności w zakresie:

- pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- szkolenia zawodowego;
- gromadzenia danych do określenia polityki zatrudnienia, kształcenia i szkolenia zawodowego;
- prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to: zawód, specjalność, umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe.

W klasyfikacji uwzględniono cztery główne jej poziomy:

- pierwszy poziom to kwalifikacje elementarne uzyskiwane w szkole podstawowej;
- drugi poziom to kwalifikacje uzyskiwane w gimnazjum, w zasadniczej szkole zawodowej, liceum profilowanym i liceum ogólnokształcącym;
- trzeci poziom odnosi się do kwalifikacji uzyskiwanych w technikum i szkole policealnej;
- czwarty poziom to kwalifikacje uzyskiwane na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich i studiach podyplomowych, a także uzyskiwanych na studiach doktoranckich.

Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych do realizacji zadań danego zawodu z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Powyższe kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy podstawowe.

Zaprezentowana analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy zawiera dziewięć podstawowych grup zawodów i specjalności. Są to:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy;
- specjaliści;
- technicy i inny średni personel;
- pracownicy biurowi;
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy;
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy;
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń;
- pracownicy przy pracach prostych.

2.1. GRUPA ZAWODOWA: PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY

Grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są: planowanie, określenie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych.

TABELA 2. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, a oferty pracy.

Lp	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych N= 455	Liczba ofert pracy N= 153	Liczba bezrobotnych N= 357	Liczba ofert pracy N=120
1	kierownicy małych zakładów pracy	265	48	221	53
2	kierownicy wewnętrznej jednostki działalności podstawowej	75	22	61	24
3	kierownicy działów: marketingu, sprzedaży, informatyki, itp.	65	49	48	26
4	dyrektorzy i prezesi	50	34	27	17

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

Populacja ta składa się z 29 zawodów i specjalności. W końcu grudnia 2004r. w tej grupie zawodowej było 357 bezrobotnych. Stan liczebny tej grupy spadł o 98 osób, tj. o ponad jedną piątą (21,5%) w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy obniżyła się o 33 osoby, tj. o ponad jedną piątą (21,6%). **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadają 3 osoby.**

Spadek bezrobocia wystąpił we wszystkich grupach kierowniczych. Najwięcej, bo o 46,0% w grupie dyrektorów i prezesów. Najmniej wśród kierowników małych zakładów pracy – o 15,5%.

Z otrzymanych danych wynika, iż w latach 2003 – 2004, największą, bo blisko jedną trzecią (28,8%), zbiorowość bezrobotnych stanowili kierownicy małych zakładów pracy. W grupie tej nastąpił niewielki wzrost ofert pracy. Mimo to nadal w tej populacji więcej jest bezrobotnych niż ofert pracy.

W ogóle nie było ofert pracy dla 37 bezrobotnych, w tym dla: kierowników małych przedsiębiorstw w: rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie; kierowników wewnętrznych jednostek działalności podstawowej w przemyśle; kierowników działów osobowych i działów badawczo-rozwojowych.

Więcej ofert pracy niż bezrobotnych było w grupie: kierowników małych przedsiębiorstw w gastronomii i hotelarstwie; kierowników działów finansowych i administracyjnych; kierowników małego przedsiębiorstwa w gospodarce magazynowej. Jedynie wśród kierowników działów informatycznych nie było bezrobotnych, a były oferty pracy.

2.2. GRUPA ZAWODOWA: SPECJALIŚCI

Grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie.

Zadania wykonywane przez specjalistów zazwyczaj obejmują: prowadzenie analiz i badań; opracowywanie teorii i metod działania oraz doradztwo lub stosowanie istniejącej wiedzy dotyczącej nauk fizycznych włączając w to matematykę, inżynierię i technikę oraz nauki o życiu wraz ze specjalnościami medycznymi; nauczanie teorii i praktyki jednej lub kilku dyscyplin na różnych poziomach kształcenia; nauczanie i kształcenie osób niepełnosprawnych; zapewnienie różnym rodzajom podmiotów gospodarczych usług socjalnych i prawnych; tworzenie i wykonywanie dzieł sztuki; zapewnienie przewodnictwa duchowego; przygotowywanie naukowych referatów i raportów.

TABELA 3 Specjaliści, a oferty pracy.

Lp	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych N= 6 394	Liczba ofert pracy N =2 018	Liczba bezrobotnych N = 6 188	Liczba ofert pracy N=2 131
1.	Ekonomista	1 820	202	1 403	174
2.	Nauczyciel gimnazjum i szkoły ponadpodstawowej; w tym: nauczyciel języka polskiego, nauczyciel języka obcego, nauczyciel historii, nauczyciel religii nauczyciel biologii	478 78 60 50 49 39	336 52 102 24 4 5	487 72 58 54 54 34	329 24 131 14 4 8
3.	Specjalista ds. marketingu i handlu	335	157	324	187
4.	Specjalista ds. ekonomicznych	297	56	215	9
5.	Specjalista administracji publicznej	272	109	387	17
6.	Inżynier budownictwa	254	132	117	107
7.	Nauczyciel nauczania początkowego	242	89	216	51
8.	Inżynier rolnictwa	196	12	176	91
9.	Specjalista ds. finansowych	184	73	196	82
10.	Pedagog	179	47	281	41
11.	Nauczyciel przedszkola	176	54	142	66
12.	Specjalista ds. organizacji usług turystycznych	161	7	153	17
13.	Pedagog szkolny	157	19	104	12

14.	Specjalista ds. zastosowań informatyki	140	72	177	59
15	Inżynier technologii żywienia człowieka	112	16	96	31
16.	Inżynier mechanik	111	36	72	26
17.	Politolog	107	2	139	3
18.	Inżynier zootechnik	84	6	76	5
19.	Bibliotekoznawca	82	54	72	12
20.	Inżynier chemik	64	10	67	20
21.	Prawnicy	61	35	154	38
22.	Wychowawca w placówkach wychowawczo-opiekuńczych	58	85	57	96
23.	Inżynier geodeta	58	36	30	23
24.	Socjolog	34	4	61	3
25.	Biolog	28	12	51	25
26.	Specjalista ds. pracowniczych	27	18	30	5
27.	Artysta plastyk	27	8	22	0
28.	Dziennikarz	26	17	29	20
29.	Lekarz weterynarii	26	22	31	25
30.	Historyk	25	2	29	0
31.	Architekt	22	18	13	11
32.	Inżynier rybactwa	21	6	19	4
33.	Ekolog	18	0	11	2
34.	Lekarz specjalista	17	8	22	6
35.	Nauczyciel akademicki	14	1	11	0
36.	Psycholog	11	25	12	39
37.	Inżynier leśnictwa	10	3	7	3
38.	Specjalista ochrony zdrowia	10	3	12	9
39.	Fizjoterapeuta	9	38	21	70
40.	Farmaceuta-farmacja apteczna	4	16	3	17
41.	Lekarz stomatolog	4	2	2	1
42.	Logopeda	1	6	2	5
43.	Kontroler wewnętrzny	0	0	1	8
44.	Kontroler państwowy	0	0	0	22
45.	Doradca rolniczy	0	0	4	19
46.	Referendarz sądowy	0	0	1	18
47.	Specjalista ds. integracji europejskiej	0	0	7	16
48.	Specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu	0	0	10	12
49.	Doradca zawodowy	0	0	7	11
50.	Nauczyciel upośledzonych umysłowo/oligofrenopedagog	0	0	3	9
51.	Audytory	0	0	0	3

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

W grupie specjalistów było 263 zawodów i specjalności. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach zawodowych zaliczanych do grupy specjalistów legitymujących się dyplomami wyższych uczelni było 6 188 osób. Stan liczebny tej grupy spadł o 206 osób, tj. o 3,2% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy wzrosła o 113, tj. o 5,5%.

Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadały 3 osoby.

Najliczniejszą grupę, bo ponad jedną piątą(22,6%) bezrobotnych, stanowią ekonomiści - spadek o ponad jedną piątą(22,9%). Przypadało dla nich 174 oferty pracy - spadek o 13,9%.

Na drugim miejscu znaleźli się nauczyciele gimnazjów i szkół ponadpodstawowych-7,8% ogółu bezrobotnych - wzrost o 2,0%. Dla nauczycieli w 2004 roku było 329 ofert pracy – mniej o 2,1%. Najłatwiej znajdowali zatrudnienie nauczyciele języków obcych. W gronie tym było więcej ofert pracy(131) niż bezrobotnych (58 osób).

Trzecie miejsce przypadło specjalistom administracji publicznej – 6,3% ogółu bezrobotnych w tej populacji – wzrost o 42,2%. Dla nich było tylko 17 ofert pracy –spadek aż o 84,4%..

Czwarte miejsce zajęli specjaliści ds. marketingu, handlu i sprzedaży-5,2% ogółu bezrobotnych w tej populacji-spadek o 3,3%. W 2004 roku było dla nich 187 ofert pracy- wzrost o blisko jedną piątą(19,1%).

Piąte miejsce uzyskali pedagodzy – 4,5% ogółu bezrobotnych w tej grupie – wzrost o 56,9%. Dla pedagogów było 41 ofert pracy, tj mniej o 12,8%.

W dalszej kolejności, według uzyskanych wielkości, znaleźli się: nauczyciele nauczania początkowego (216 osób); specjaliści zastosowań informatyki(177 osób); inżynierowie rolnictwa(176 osób);prawnicy (154 osoby); nauczyciele przedszkola(142 osoby);politologzy(139 osób); inżynierowie technologii żywienia człowieka (96 osób); inżynierowie mechanicy (76 osób); inżynierowie zootechnicy (72 osoby); bibliotekoznawcy (72 osoby);inżynierowie chemicy (67 osób); socjologowie (61 osób);nauczyciele religii (54 osoby); biolodzy(51 osób);historycy(29 osób); dziennikarze (29 osób)

Największy przyrost bezrobotnych, w grupie specjalistów, odnotowano wśród:

- > prawników – o 152,4%;
- > biologów – o 82.1%;
- > socjologów – o 79,4%;
- > pedagogów – o 57,0%;
- > specjalistów administracji publicznej – o 42,2%;
- > politologów – o 29,9%;
- > specjalistów ds. zastosowań informatyki – o 26,4%;
- > historyków – o 16.0%.

Dla bezrobotnych specjalistów w 82 zawodach w ogóle nie było ofert pracy. Należą do nich, w kolejności uzyskanych wielkości, m.in.: historycy; matematycy; geografowie; specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi; filozofowie; inżynierowie inżynierii środowiska- melioracji; inżynierowie kontroli jakości; inżynierowie technologii chemicznej; specjaliści pracy socjalnej; nauczyciele akademicki –(nauk: biologicznych, humanistycznych, prawnych, technicznych, o kulturze fizycznej, sztuki muzycznej i plastycznej), artyści plastycy; historycy sztuki; nauczyciele przedmiotów zawodowych artystycznych; specjaliści zdrowia publicznego.

W grupie 34 zawodów i specjalności odnotowano więcej zgłoszonych ofert pracy (789), niż zarejestrowanych bezrobotnych(415 osób).Dotyczyło to, w kolejności uzyskanego wskaźnika, m.in.:

- > nauczycieli języków obcych;
- > wychowawców placówek wychowawczo-opiekuńczych;
- > psychologów;
- > fizjoterapeutów;
- > farmaceutów
- > logopedów.
- > nauczycieli instruktorów,
- > kontrolerów wewnętrznych – zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy;
- > kontrolerów państwowych- zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy;
- > doradców rolnych –zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy;
- > referendarzy sądowych – zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy;
- > specjalistów ds. integracji europejskiej –zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy;
- > doradców zawodowych –zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy;
- > nauczycieli upośledzonych umysłowo/oligofrenopedagogów–zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy.

W czternastu zawodach i specjalnościach nie było żadnego bezrobotnego, a były 32 oferty pracy. Dotyczyło to:

- > kontrolerów państwowych - zawód pierwszy raz odnotowany na naszym rynku pracy,
- > nauczycieli przedmiotów ekonomicznych,
- > nauczycieli informatyki w szkole podstawowej,
- > nauczycieli matematyki w szkole podstawowej,
- > nauczycieli przedmiotów zawodowych turystycznych,
- > operatorów obrazu,
- > rzeczoznawców majątkowych,
- > specjalistów ds. opakowań,
- > specjalistów terapii uzależnień,
- > audytorów,
- > adwokatów,
- > psychoterapeutów,
- > realizatorów programów telewizyjnych,
- > inspektorów pracy.

2.3. GRUPA ZAWODOWA: TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania. Są tu także ci, którzy prowadzą nauczanie w zakresie praktycznej nauki zawodów lub spełniają rolę instruktorów.

Wykonywane zadania obejmują zwykle: współuczestniczenie i realizowanie działań technicznych, związanych z badaniami i zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych nauk, zajmujących się nieożywioną formą energii, włączając w to technikę i technologię, jak też nauki o życiu, włączając w to medycynę, rolnictwo oraz nauki społeczno – ekonomiczne.

Zadania obejmują również inicjowanie i wykonywanie różnych usług technicznych związanych z handlem, finansami, administracją i sferą socjalną; prowadzenie przedsięwzięć artystycznych i sportowych; wykonywanie pewnych zadań religijnych; nadzorowanie innych pracowników.

TABELA 4. Technicy i inny średni personel a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r		2004r	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
III.	Technicy i inny średni personel, ogółem: w tym najliczniej reprezentowani byli:	18 201	4 649	19 576	5 523
1.	Pośrednik handlowy, w tym: asystent ekonomiczny regionalny przedstawiciel handlowy handlowiec, zaopatrzeniowiec organizator agrobiznesu	3 096 2 146 337 257 161 35	883 158 445 154 50 0	4 116 2 895 318 622 154 79	842 82 571 162 27 0
2.	Technik rolnik	2 548	26	2 542	9
3.	Technik mechanik	1 752	158	2 101	49
4.	Technik budownictwa	1 096	78	1 094	83
5.	Samodzielny księgowy	752	253	687	313
6.	Dietetyk, technik żywienia	743	10	798	13
7.	Technik technologii żywności, w tym: przetwórstwo mięsne produkcja koncentratów spożywczych przetwórstwo mleczarskie produkcja piekarsko-ciastkarska	585 143 64 60 50	19 5 0 2 3	618 149 65 61 53	17 6 1 8 0
8.	Technik technologii odzieży	531	6	537	7

9.	Pielęgniarka, w tym: pielęgniarka zachowawcza pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarka zdrowia publicznego.	507 234 88 26	146 14 88 10	417 180 81 28	159 1 93 25
10.	Technik technologii drewna	470	27	490	8
11.	Technik elektryk	450	32	438	48
12.	Technik informatyk	424	110	445	122
13.	Pracownik administracyjny	384	1 696	509	2 040
14.	Technik ochrony środowiska	376	23	327	18
15.	Pracownik pomocy społecznej i pracy socjalnej, w tym: pracownik socjalny, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekunka środowiskowa	358 247 83 28	256 139 58 47	336 216 86 34	328 137 96 87
16.	Technik ogrodnik	305	3	314	2
17.	Technik elektronik	301	35	275	57
18.	Technik hodowca zwierząt	282	3	274	1
19.	Organizator usług turystycznych	244	14	293	12
20.	Technik mechanizacji rolnictwa	224	0	249	0
21.	Laborant chemiczny	178	39	176	35
22.	Technik analityki medycznej	136	10	139	8
23.	Technik włókiennik	127	0	64	0
24.	Inspektor bezpieczeństwa pracy	117	54	30	8
25.	Technik leśnik	108	29	117	11
26.	Fizjoterapeuta – terapeuta zajęciowy	104	70	135	135
27.	Fotograf	103	6	104	3
28.	Nauczyciel praktycznej nauki zawodu –instruktor	101	39	59	11
29.	Technik technologii chemicznej	100	0	97	0
30.	Technik transportu kolejowego	97	0	86	0
31.	Technik rybactwa śródlądowego	83	0	83	0
32.	Agent celny	77	0	78	6
33.	Technik plastyk	76	6	84	19
34.	Pośrednik ubezpieczeniowy	74	247	59	107
35.	Technik drogownictwa	72	2	60	8
36.	Technik telekomunikacji	62	2	65	2
37.	Położna ogólna	55	8	56	7
38.	Technik geodeta	49	7	45	28
39.	Policjant	45	0	40	7

40.	Technik dentystyczny	45	5	59	28
41.	Grafik komputerowy	32	18	22	23
42.	Bibliotekarz	31	65	37	109
43.	Ratownik medyczny	29	29	43	33
44.	Operator telekomunikacyjny	26	4	12	0
45.	Muzyk	25	0	22	2
46.	Higienistka szkolna	24	0	21	2
47.	Technik budownictwa wodnego	22	0	29	0
48.	Technik farmaceutyczny	21	26	14	37
49.	Sekretarka medyczna	19	23	22	39
50.	Animator kultury	8	11	19	39

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

W grupie techników i innego średniego personelu występowało 256 zawodów. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych wśród techników i innego średniego personelu było 19 576 osób. Stan liczebny tej grupy wzrósł o 1 375 osób, tj. o 7,5% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy zwiększyła się o 874 oferty, tj. o blisko jedną piątą (19,0%).

Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadają blisko 4 osoby.

Najliczniejszą, bo ponad jedną piątą (21,1%) bezrobotnych, stanowili pośrednicy handlowi – wzrost o jedną trzecią (32,3.%). Przypadało dla nich 842 oferty prac- mniej o 4,6%).. W tej populacji zawodowej przeważają asystenci ekonomiczni:– 2 895 osób bez pracy i tylko 82 oferty pracy.

Na drugim miejscu znaleźli się technicy rolnicy: - 13,0% ogółu bezrobotnych-wzrost o 0.3%. Dla techników rolników rokrocznie jest najmniej ofert pracy. W 2004r. było ich zaledwie 9. Oznacza to, że mają oni śladowe szanse na zatrudnienie..

Trzecie miejsce zajmują technicy mechanicy -10,7%- wzrost o jedną piątą(19,9%). Dla techników mechaników było 49 ofert pracy - o 31,0% mniej.

Czwartą, liczną grupę bezrobotnych, stanowią technicy budownictwa – 5,6% populacji z wykształceniem średnim technicznym. Było dla nich 83 oferty pracy.-wzrost o 6.4%.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- > samodzielni księgowi;
- > dietetycy/technicy żywienia;
- > technicy technologii żywności;
- > technicy technologii odzieży;
- > pielęgniarzy..

W grupie 86 zawodów i specjalności było więcej bezrobotnych (16 793 osoby) niż ofert pracy(1 554).Dotyczyło to, w kolejności uzyskanej wielkości, min.:

- > techników ekonomistów i asystentów ekonomicznych,
- > techników rolników,
- > techników mechaników,
- > techników ogrodników,
- > pielęgniarek zachowawczych,
- > techników hodowców zwierząt,
- > techników informatyków,
- > techników technologii żywności,
- > samodzielnych księgowych,
- > handlowców – zawód szkolny: technik handlowiec,
- > techników żywienia i gospodarstwa domowego,
- > techników inżynierii środowiska i melioracji,
- > techników ochrony środowiska,
- > pracowników socjalnych,
- > techników analityków,
- > techników technologii odzieży,
- > techników technologii drewna,
- > organizatorów obsługi turystycznej,
- > techników telekomunikacji,
- > zarządców nieruchomościami,
- > fotografów,
- > techników elektroników,
- > laborantów chemicznych,
- > zaopatrzeniowców,
- > organizatorów obsługi turystycznej i usług hotelarskich
- > techników budownictwa,
- > agentów celnych,
- > techników leśników,
- > położnych ogólnych,
- > techników analityki medycznej,

Bezrobotni w tych zawodach i specjalnościach mieli bardzo małe szanse na uzyskanie zatrudnienia

W badanej grupie techników i innego średniego personelu, na 117 zawodów aż 1307 bezrobotnym w ogóle nie zaproponowano żadnej oferty pracy. Odnosi się to zwłaszcza, według kolejności uzyskanej wielkości liczby bezrobotnych, m.in. do:

- > techników mechanizacji rolnictwa – wzrost bezrobotnych
- > techników technologii chemicznej,
- > techników transportu kolejowego,
- > organizatorów agrobiznesu,
- > techników włókienników,
- > techników rybactwa śródlądowego,
- > techników dróg organizatorów mostów kolejowych,
- > techników budownictwa wodnego,
- > techników elektryków,
- > organizatorów usług gastronomicznych.

W 29 zawodach zarejestrowano więcej ofert pracy(3 664) niż bezrobotnych(1 284 osoby). Dotyczyło to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in.:

- > pracowników administracyjnych (zawód szkolny: technik administracji),
- > regionalnych przedstawicieli handlowych,
- > agentów ubezpieczeniowych,
- > bibliotekarzy,
- > opiekunek środowiskowych i opiekunów w domu pomocy społecznej,
- > doradców inwestycyjnych,
- > pielęgniarek w opiece nad przewlekle chorymi,
- > grafików komputerowych,
- > sekretarzy sądowych,
- > lektorów,
- > instruktorów nauki jazdy,
- > techników farmaceutycznych.
- > sekretarek medycznych,
- > animatorów kultury,
- > pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej,
- > opiekunów w domu pomocy społecznej,

W grupie dwunastu zawodów było tyle samo ofert pracy, (137) co i bezrobotnych(137).

Dotyczyło to:

- > terapeutów zajęciowych,
- > techników fizjoterapii,
- > instruktorów rekreacji ruchowej,
- > masażystów,
- > diagnostyków samochodowych,
- > techników plastyków,
- > agentów usług artystycznych,
- > archiwistów zakładowych,
- > fototechników,
- > techników urządzeń audiowizualnych,
- > kontrolerów higieny mięsa,
- > techników informacji naukowej.

W populacji 17 zawodów było 110 ofert pracy, a nie było żadnego bezrobotnego.

Dotyczyło to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in.:

- > telemarketera,
- > pośrednika pracy,
- > tancerza,
- > konserwatora systemów komputerowych i sieci,
- > operatora urządzeń transmisyjnych telewizyjnych,
- > instruktora sportu osób niepełnosprawnych,
- > florystki/stylistki,

2.4. GRUPA ZAWODOWA: PRACOWNICY BIUROWI

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do zapisywania, organizowania, przechowywania i wyszukiwania informacji, obliczania danych liczbowych, finansowych i statystycznych oraz wykonywania obowiązków wobec klientów, szczególnie związanych z operacjami pieniężnymi, organizowaniem podróży, informacjami i spotkaniami w zakresie biznesu. Pracownicy biurowi analizują dokumenty i informacje, niezbędne do podejmowania decyzji oraz sprawnego funkcjonowania urzędów, administracji, organizacji lub przedsiębiorstw oraz wykonują szereg obowiązków, związanych z przyjmowaniem petentów.

TABELA 5. Pracownicy biurowi, a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
IV.	Pracownicy biurowi- ogółem w tym najliczniej reprezentowani byli:	6 480	3 705	5 398	4 547
1.	Pracownik biurowy	2 678	2 619	2 284	3 087
2.	Magazynier	1 087	348	936	344
3.	Pracownik finansowo-statystyczny	865	69	731	42
4.	Planista produkcyjny	360	11	59	2
5.	Kasjer handlowy	263	116	140	310
6.	Sekretarka	256	160	215	194
7.	Telefonistka	192	5	184	0
8.	Doręczyciel pocztowy	161	16	131	8
9.	Recepcjonistka	122	110	129	98
10.	Pracownik biura podróży i informacji turystycznej	109	60	94	55
11.	Dyspozytor transportu	83	39	38	19
12.	Rejestratorka medyczna	66	16	54	23
13.	Asystent usług pocztowych	64	12	75	14
14.	Kasjer bankowy	54	51	24	26
15.	Informator handlowy	37	0	50	0
16.	Maszynistka	37	0	33	0
17.	Inkasent	16	21	10	25

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

W grupie pracowników biurowych występowało 55 zawodów. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych wśród pracowników biurowych było 5 398 osób. Stan liczebny tej grupy spadł o 1 082 osoby, tj. o 16,7% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy zwiększyła się o 842 oferty, tj. o ponad jedną piątą (22,7%).. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadała blisko 1 osoba.**

Najliczniejszą, ponad dwie piąte (42,3%), populacji stanowią pracownicy obsługi biurowej- 2 284 bezrobotnych – spadek o 14,7%. Przypadało dla nich 3 087 ofert pracy – wzrost o 17,8%. Każda z tych osób miała szanse na zatrudnienie.

Na drugim miejscu w tej zbiorowości(17,3%) znaleźli się magazynierzy- 936 osób. Spadek o 14,0%. Dla magazynierów było 344 ofert pracy – spadek o 1,2%. Oznacza to, że blisko dwie piąte z nich (36,7%) mogło się zatrudnić.

Trzecie miejsce zajmują pracownicy ds. finansowo-statystycznych - 13,5%, tj. 731 bezrobotnych - spadek o 15,5%. Były dla nich zaledwie 42 oferty pracy – spadek o 39,2%.

Czwartą pozycję, z liczbą 215 bezrobotnych(4,0%), stanowiły sekretarki - spadek o 16,0%. Dla nich było 194 oferty pracy(6,3%) – wzrost o jedną piątą(21,2%).

Trzy zawody i specjalności dysponowały 224 ofertami pracy. W populacji tej nie było żadnego bezrobotnego. Dotyczyło to:

- > kurierów,
- > inkasentów i poborców,
- > skarbników bankowych.

Wśród pracowników biurowych dla 133 bezrobotnych, w 20 zawodach i specjalnościach, w ogóle nie zaproponowano żadnej oferty pracy. Odnosi się to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in. do:

- > telefonistek,
- > informatorów handlowych,
- > pracowników ds. transportu,
- > sprzedawców biletów,
- > inwentaryzatorów,
- > poborców skarbowych,
- > asystentów usług telekomunikacyjnych.

W siedmiu zawodach i specjalnościach odnotowano więcej ofert pracy(3 430) niż zarejestrowanych bezrobotnych (2 277 osób). Odnosi się to, kolejności uzyskanej wielkości, m.in. do:

- > pracowników biurowych – zawód szkolny; technik prac biurowych,
- > kasjerów handlowych,
- > kontrolerów rozliczeń pieniężnych,
- > kasjerów bankowych,
- > operatorów wprowadzania danych,
- > pracowników kancelaryjnych,
- > pracowników punktu skupu,

W gronie 25 zawodów i specjalności odnotowano więcej bezrobotnych(3 125 osób) niż ofert pracy (1 117). Odnosi się to, w kolejności uzyskanych wielkości, m.in. do:

> magazynierów,	> inkasentów,
> pracowników ds. finansowo – statystycznych,	> pracowników kolektury,
> asystentów rachunkowości,	> kasjerów walutowych,
> sekretarek,	> ekspedytorów.
> doręczycieli pocztowych,	> maszynistek
> recepcjonistek,	
> pracowników ds. osobowych,	
> pracowników biur podróży,	
> planistów produkcyjnych,	
> asystentów usług pocztowych,	
> dyspozytorów transportu samochodowego,	
> kasjerów biletowych,	
> kasjerów w przedsiębiorstwach,	

2.5. GRUPA ZAWODOWA: PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które są niezbędne do świadczenia usług ochrony osób i mienia; usług dla ludności związanych m.in. z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczeniem żywności, opieką socjalno-medyczną. Pracownicy usług osobistych oraz strażacy, strażnicy i policjanci świadczący usługi porządkowe, opiekuńcze i ochronne związane z utrzymaniem czystości i porządku, turystyką, podróżami oraz hotelarstwem.

TABELA 6. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
V.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy-ogółem, w tym najliczniej reprezentowani byli:	25 536	5 046	23 954	5 166
1.	Sprzedawca	15 762	3 304	14 588	3 281
2.	Kucharz	4 252	465	4 031	539
3.	Kelner	1 315	279	1 172	221
4.	Opiekunka domowa, siostra PCK, PKPS itp.	1 099	233	1 054	163
5.	Opiekunka dziecięca	850	125	777	159
6.	Fryzjer	835	179	787	166
7.	Pracownik ochrony mienia i osób	437	251	312	368
8.	Bufetowy/Barman	354	115	318	99
9.	Sanitariusz szpitalny	163	14	149	24
10.	Pracownik usług domowych-gospodyni	144	21	334	9
11.	Kosmetyczka	105	29	82	38
12.	Pomoc dentystyczna	54	5	64	13
13.	Konduktor	51	0	52	0
14.	Pomoc farmaceutyczna	24	9	18	4
15.	Przewodnik turystyczny	14	0	9	3

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

Zbiorowość ta składała się z 69 zawodów. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców było 23 954 osoby. Stan liczebny tej grupy spadł o 1 582 osoby, tj. o 6,2% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy zwiększyła się o 120 ofert, tj. o 2,3%. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadło blisko 5 osób.**

Najliczniejszą grupę, bo blisko dwie piąte (39,0%), tej populacji stanowili sprzedawcy – 14 588 osób bezrobotnych, - spadek o 7,5%. Przypadało dla nich 3 281 ofert pracy – spadek o 0,7%.

Na drugim miejscu znaleźli się kucharze – 4 031 osób (16,8%) – spadek o 5,2%..Dla kucharzy było 539 ofert pracy(10,4%), tj. o 15,9% więcej.

Trzecie miejsce zajmują: kelnerzy- 1 172 osoby(4,9%) - spadek o 11,0%. Dla nich zgłoszono 221 ofert pracy (4,3%) - spadek o 21,0%. Zatem co piąty kelner miał szansę na zatrudnienie.

Opiekunki domowe stanowią czwartą najliczniejszą grupę bezrobotnych wśród pracowników usług osobistych- 1 054 osoby(4,4%)-spadek o 4,1%. Dla nich było 163 oferty pracy (3,1%). Oznacza to, że co siódma opiekunka domowa mogła uzyskać zatrudnienie.

Na piątym miejscu znaleźli się fryzjerzy- 787 osób(3,4%) populacji - spadek o 5,8%. Dla nich było 166 ofert pracy (3,2%) - spadek o 7,3%.

Więcej ofert pracy(430) niż zarejestrowanych bezrobotnych (334) odnotowano wśród 6 zawodów. Odnosiło się to, w kolejności uzyskanej wielkości, do:

- > pracowników ochrony mienia i osób,
- > hostess,
- > funkcjonariuszy więziennictwa służby ochrony,
- > kontrolerów ruchu.
- > bukieciarzy,
- > bioenergoterapeutów

Mniej ofert pracy (4 735) niż zarejestrowanych bezrobotnych(23 269 osób) odnotowano w 33 zawodach, w tym, w kolejności uzyskanych wielkości, m.in. wśród:

- > sprzedawców,
- > kucharzy,
- > kelnerów,
- > fryzjerów,
- > opiekunek dziecięcych,
- > opiekunek domowych,
- > pracowników usług domowych,
- > bufetowych/barmanów,
- > sióstr PCK,
- > sanitariuszy szpitalnych,
- > kucharzy małej gastronomii,
- > pomoc dentystycznych,
- > kosmetyczek,
- > pomoc farmaceutycznych,
- > strażników miejskich, strażaków, strażników leśnych
- > księgarzy – zawód szkolny; technik księgarstwa,
- > pracowników deratyzacji, dezynfekcji dezynsekcji

Dla 343 bezrobotnych, w 30 zawodach i specjalnościach, nie zaproponowano żadnej oferty pracy. Odnosi się to zwłaszcza, według kolejności wielkości liczby bezrobotnych, do:

> domowych opiekunek dziecięcych,	> funkcjonariuszy straży ochrony kolei,
> kierowników pociągów,	> konduktorów,
> żalobników,	> kierowników pociągów,,
> techników usług fryzjerskich,	> gospodyń.

2.6. GRUPA ZAWODOWA: ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY

TABELA 7 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
VI.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy ogółem, w tym najliczniej reprezentowani byli:	9 644	496	9 032	317
1.	Rolnik produkcji roślinnej, w tym:	3 521	38	3 165	12
	rolnik upraw polowych	561	13	551	5
	rolnik upraw mieszanych	385	5	357	0
	rolnik łąkarz	35	0	17	0
2.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	1 734	19	1 773	22
3.	Robotnik leśny,	1 315	310	1 253	239
4.	Ogrodnik-producent warzyw, kwiatów itp. w tym:	1 291	97	1 185	41
	ogrodnik terenów zieleni	385	71	388	27
	ogrodnik-uprawa warzyw polowych	131	6	137	4
	ogrodnik-uprawa roślin ozdobnych	70	4	46	5
	ogrodnik sadownik	38	0	35	0
5.	Hodowca zwierząt	933	20	875	9
6.	Rolnik pracujący na własne potrzeby	709	0	610	0
7.	Rybak śródlądowy	141	7	112	2

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

Ta grupa liczyła 42 zawody i specjalności.. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków było 9 032 osoby. Stan liczebny tej grupy spadł o 612 osób, tj. o 6,4% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy zmniejszyła się o 179 ofert, tj. o blisko dwie piąte (36,1%).**Na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadało 29 osób.**

Najliczniejszą, bo liczącą ponad jedną trzecią (35,0%), populację stanowili rolnicy produkcji roślinnej – 3 165 osób bezrobotnych - spadek o 11,0%. Przypadało dla nich zaledwie 12 ofert pracy(3,7%) - spadek o ponad jedną trzecią(31,6%). Na drugim miejscu znaleźli się rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej – 1 773 bezrobotnych(19,6%) - wzrost o 2,2%. Było dla nich tylko 22 oferty pracy (6,9%) - wzrost o 15,7%. Na trzeciej pozycji znaleźli się robotnicy leśni – 1 253 bezrobotnych(13,9%) - spadek o 4,8%. Dla robotników leśnych było 239 ofert pracy(75,4%) - spadek o 23,3%. Czwartą lokatę zajęli ogrodnicy(13,1%). Liczyli oni 1 185 osób bezrobotnych - spadek o 2,9%. Łącznie było dla nich 41 ofert pracy(12,9%) - spadek o ponad dwie piąte(42,2%). **Dla 1 852 bezrobotnych, w 24 zawodach i specjalnościach, nie było żadnej oferty pracy. Odnosi się to zwłaszcza do rolników upraw mieszanych, hodowców zwierząt i sadowników.**

2.7. GRUPA ZAWODOWA: ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędne do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zdania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów.

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy pracują w m.in. w budownictwie, w tym w zakresie robót stanu surowego, jak i prac wykończeniowych; odlewają metale i dokonują ich obróbki oraz produkują i montują, utrzymują w ruchu i reperują maszyny, urządzenia i aparaturę, w tym również urządzenia precyzyjne; formują i zdobią wyroby ceramiczne i szklane, z drewna i galanterijne oraz przetwarzają artykuły spożywcze.

Praca jest wykonywana głównie narzędziami ręcznymi, ale także używane są inne narzędzia i urządzenia oraz maszyny celem zmniejszenia wysiłku fizycznego i czasu niezbędnego dla wykonania określonego zadania i w celu poprawienia jakości wyrobów. Kwalifikacje polegają na znajomości wszystkich faz procesu produkcyjnego, materiałów i używanych narzędzi oraz charakteru i celu produktu finalnego

TABELA 8 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
VII	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy ogółem: w tym najliczniej reprezentowani byli:	48 679	9 212	44 802	9 229
1.	Murarz	5 014	652	4 416	1 185
2.	Krawiec	4 639	192	4 359	188
3.	Mechanik pojazdów samochodowych, w tym: mechanik samochodów osobowych.	4 590	347	4 019	314
		2 375	249	2 159	235
4.	Stolarz, w tym: stolarz –stolarka ogólna stolarz budowlany stolarz meblowy stolarz galanterii drzewnej	5 099	1 979	4 430	1 540
		1 075	1 092	1 106	1 224
		1 318	231	1 043	43
		2 556	410	2 155	240
		150	246	126	33
5.	Ślusarz	3 562	492	3 221	479
6.	Mechanik maszyn i urządzeń, w tym: Mechanik maszyn i urządzeń rolniczych	3 054	112	2 216	61
		1 244	29	1 154	22
7.	Szwaczka	2 883	1 362	2 612	1 108
8.	Piekarz	1 725	235	1 601	231
9.	Malarz budowlany	1 643	211	1 187	101
10.	Tokarz	1 467	97	1 207	119
11.	Cukiernik	1 348	163	1 198	101

12.	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	1 211	169	1 059	187
13.	Elektromonter maszyn i urządzeń	1 068	90	969	94
14.	Spawacz	848	189	706	210
15.	Betoniarz	753	126	333	60
16.	Elektromechnik, w tym: Elektromechnik sprzętu AGD Elektromechnik przyrządów pomiarowych Elektromechnik samochodowy	587 215 206 130	64 6 9 46	519 219 176 103	76 9 12 50
17.	Meliorant	556	215	449	124
18.	Rzeźnik, wędliniarz	538	32	524	32
19.	Kaletnik	532	38	464	80
20.	Blacharz samochodowy	510	32	218	35
21.	Cieśla	462	84	418	245
22.	Elektromonter instalacji elektrycznej	457	123	371	99
23.	Tapicer	451	219	384	168
24.	Dziewiarz	313	4	305	2
25.	Robotnik przygotowujący drewno	294	296	288	231
26.	Górník podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż	292	0	274	0
27.	Dekarz	276	138	246	114
28.	Pisarz	271	110	261	94
29.	Monter instalacji co.	258	43	192	23
30.	Brukarz	230	99	201	14
31.	Ubojowy	205	27	156	14
32.	Konserwator budynków	183	170	113	160
33.	Zbrojarz	182	175	99	108
34.	Monter konstrukcji stalowych	182	34	76	12
35.	Telemonter	181	10	118	20
36.	Monter elektronik	181	5	128	3
37.	Lakiernik samochodowy	163	36	135	38
38.	Szewc/obuwnik	153	5	141	5
39.	Głazurnik	144	73	120	55
40.	Tynkarz	132	49	75	87
41.	Formierz/odlewnik	129	0	96	76
42.	Kamieniarz	115	40	102	52
43.	Krojczy	112	62	103	44
44.	Rozbieracz/wykrawacz	111	83	145	65
45.	Monter instalacji budowlanych	108	79	81	28

46.	Przetwórca ryb	103.	0	44	0
47.	Tkacz	100	0	93	0
48.	Technolog robót budowlanych	95	21	176	15
49.	Przędzacz	91	6	80	6
50.	Introligator	83	19	61	18
51.	Posadzkarz	80	32	82	5
52.	Monter nawierzchni kolejowych	77	0	60	0
53.	Garmażer	75	0	52	0
54.	Kowal	72	9	60	0
55.	Mechanik precyzyjny/zegarmistrz	59	5	34	0
56.	Garbarz skór	52	0	56	0
57.	Hafciarka	46	0	41	0
58.	Młynarz	44	0	40	0
59.	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	42	42	16	36
60.	Monter systemów rurociągowych	41	0	40	0
61.	Złotnik/jubiler	38	10	28	3
62.	Szlifierz materiałów drzewnych	37	37	30	19
63.	Łubiankarz	37	39	31	15
64.	Kuśnierz	32	3	27	0
65.	Lakiernik wyrobów drzewnych	31	51	35	29
66.	Kapelusznik/czapnik	29	3	3	0
67.	Przetwórca owoców i warzyw	26	129	10	30
68.	Robotnik w produkcji wyrobów mleczarskich	24	30	12	60
69.	Plecionkarz/koszykarz	23	0	21	0
70.	Szlifierz szkła płaskiego	20	25	1	20
71.	Zdobnik ceramiki i szkła	19	22	16	4
72.	Wytwórca wyrobów galanteryjnych/pamiątkarskich	16	0	15	0
73.	Komputerowy składacz tekstu	13	0	3	0

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

W tej zbiorowości występowało 295 zawodów. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych wśród robotników przemysłowych rzemieślników było 44 802 osoby. Stan liczebny tej grupy spadł o 3 877 osób, tj. o 8,0% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy zwiększyła się o 17 ofert, tj. o 0,2%. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadało blisko 5 osób.**

Największą grupę, liczącą ponad jedną dziesiątą (11,4%) reprezentowali stolarze- 4 430 osób-spadek o 13,2%. Dla nich było 1540 ofert pracy - spadek o 22,2%. Wśród stolarzy jedynie stolarze – stolarka ogólna byli w lepszej sytuacji. Dla nich oferty pracy wzrosły aż o ponad jedną dziesiątą (12,1%).

Na drugim miejscu(9,9%) byli murarze – 4 416 osób- spadek o 11,9%. W grupie tej było 1 185 ofert pracy -wzrost o 81,7%.

Trzecie miejsce zajęli krawcy(9,7%) -spadek o 6,1%. Dla nich było 188 ofert pracy - spadek o 2,1%.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- > mechanicy pojazdów samochodowych(8,9%) -spadek o 12,5%. W populacji tej było 314 ofert prac - spadek o 9,6%.
- > ślusarze – 3 221 bezrobotnych(7,2%) -spadek o 9,6%. Dla nich było 479 ofert pracy -spadek o 2,7%.
- > szwaczki (6,0%) spadek o 9,4%. Dla szwaczek było 1108 ofert pracy-spadek o blisko jedną piątą (18,7%).
- > mechanicy maszyn i urządzeń (4,9%) spadek o blisko jedną trzecią(27,6%). Dla nich było tylko 61 ofert pracy-spadek o 54,5%..
- > piekarze (3,6%)- spadek o 7,2%.. Dla piekarzy było 231 ofert pracy - spadek o 2,0%.
- > malarze budowlani(2,6%) – spadek o jedną trzecią(27,8%).. Mieli oni do dyspozycji 162 oferty pracy-spadek o 23,3%.
- > tokarze (2,6%) - spadek o 17,8%. Dla nich było 119 ofert pracy - wzrost o 22,6%.
- > cukiernicy (2,6%) - spadek o 11,2%. Dla nich było 101 ofert pracy - spadek o 38,1%

W grupie robotników przemysłowych i rzemieślników aż dla 1 677 bezrobotnych z 136 zawodami i specjalnościami **nie było żadnej oferty pracy**. Dotyczyło to, w kolejności uzyskanej wielkości liczby bezrobotnych, m.in.:

- > górników podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż,
- > obuwników przemysłowych,
- > mechaników maszyn i urządzeń górniczych,
- > tkaczy,
- > formierzy/odlewników;
- > przetwórców ryb
- > monterów elektroników – urządzenia radiowo-komunikacyjne i telewizyjne,
- > monterów nawierzchni kolejowych;
- > garmażerów;
- > przetwórców ryb;
- > garbarzy skór bez włosa,
- > hafciarek;
- > monterów systemów rurociągowych;
- > koszykarzy/plecionkarzy;
- > komputerowych składaczy tekstu;
- > robotników torowych;
- > operatorów pociągowych;
- > techników dróg i mostów kolejowych,

- > techników technologii żywności- cukrownictwo;
- > młynarzy;
- > monterów systemów rurociągowych;
- > plecionkarzy/koszykarzy;
- > sztukatorów;
- > formowaczy wyrobów szklanych;
- > kuśnierzy;
- > kominiarzy.

Mniej ofert pracy (7 398) niż bezrobotnych(42 855 osób) odnotowano, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in. wśród:

- > murarzy,
- > krawców,
- > ślusarzy,
- > szwaczek
- > mechaników pojazdów samochodów,
- > stolarzy meblowych,
- > tokarzy,
- > cukierników,
- > malarzy budowlanych,
- > mechaników/operatorów pojazdów i maszyn rolniczych,
- > stolarzy budowlanych,
- > mechaników maszyn i urządzeń przemysłowych.

Więcej ofert pracy(1 740), niż zarejestrowanych bezrobotnych (1 405 osób) odnotowano w 18 zawodach, w tym, w kolejności uzyskanych wielkości m.in. wśród...:

- > stolarzy – stolarka ogólna,
- > zbrojarzy;
- > ceramików wyrobów ceramiki budowlanej;
- > elektryków linii kablowych;
- > konserwatorów budynków;
- > tynkarzy;
- > przetwórców owoców i warzyw;
- > szlifierzy szkła płaskiego;
- > galwanizatorów;
- > parkieciarzy
- > strugaczy drewna;
- > oczyszczaczy konstrukcji stalowych.

W sześciu zawodach, w których było 19 ofert pracy nie odnotowano żadnego bezrobotnego. Dotyczyło to;

- > **polerowaczy wyrobów z drewna;**
- > **docieraczy/ polerowaczy;**
- > **grawerów;**
- > **monterów żaluzji;**
- > **elektryków urządzeń sygnalizacyjnych;**
- > **zdobników ceramików**

2.8. GRUPA ZAWODOWA: OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do prowadzenia pojazdów i innego sprzętu ruchomego, nadzorowania, kontroli i obserwacji pracy maszyn i urządzeń przemysłowych, na miejscu lub przy pomocy zdalnego sterowania oraz do montowania produktów z komponentów według ścisłych norm i metod. Wykonywanie zadań wymaga głównie posiadania wiedzy i zrozumienia zasad funkcjonowania obsługiwanych urządzeń.

Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń obsługują i nadzorują; maszyny i urządzenia wydobywające surowce, przetwarzające te surowce lub wytwarzające z nich energię oraz wytwarzające elementy produktów z metali, minerałów, szkła, ceramiki, drewna, gumy, tworzyw sztucznych, skóry i papieru lub montują wyroby z części składowych w produkcji wieloseryjnej lub masowej według ściśle określonych instrukcji montażu.

Praca w tym obszarze zawodowym wymaga nie tylko znajomości obsługiwanych i nadzorowanych maszyn, urządzeń, aparatów, instalacji i linii produkcyjnych, ale także konieczności dostosowania się do określonego etapu tempa pracy oraz umiejętności adaptowania się do innowacji technologicznych.

TABELA 9 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
VIII.	Operatorzy i monterzy maszyn oraz urządzeń ogółem, w tym najliczniej reprezentowani byli:	8 206	2 781	7 531	2 738
1.	Kierowca ciągnika rolniczego	1 648	124	1 506	103
2.	Kierowca samochodu ciężarowe.	1 453	581	1 205	584
3.	Kierowca samochodu osobowego	1 347	230	1 224	181
4.	Maszynista kotłów parowych	546	169	300	42
5.	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców i warzyw	289	15	273	26
6.	Operator maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	252	11	109	5
7.	Operator maszyn drogowych	230	46	13	5

8.	Monter maszyn i urządzeń	189	16	45	2
9.	Kierowca, operator wózków	179	71	164	106
10.	Operator maszyn i urządzeń do obróbki metali- obrabiarek	136	53	72	40
11.	Kierowca autobusu	129	49	116	62
12.	Operator urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	117	0	91	0
13.	Operator urządzeń do obróbki drewna	109	111	95	41
14.	Operator maszyn do przetwórstwa mięsa, drobiu i ryb	104	258	74	91
15.	Monter maszyn elektrycznych	97	65	4	4
16.	Monter urządzeń elektrycznych	86	72	16	9
17.	Konfeksjoner wyrobów gumowych	72	0	73	0
18.	Operator maszyn do produkcji betonu/kamienia	66	16	56	0
19.	Elektroenergetyk	63	0	51	0
20.	Operator maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	60	173	41	235
21.	Operator maszyn do produkcji wyrobów z gumy/wulkanizator	56	12	51	0
22.	Nastawniczy	49	0	51	0
23.	Maszynista maszyn introligatorskich i drukujących	49	18	35	26
24.	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych i walcowniczych	49	21	35	11
25.	Operator urządzeń utylizacji	47	0	43	0
26.	Operator koparek	46	79	43	92
27.	Zwrotniczy	45	0	27	0
28.	Dróżnik przejazdowy	42	0	40	0

29.	Operator żurawia jezdniowego	41	13	18	22
30.	Operator pociągowy	41	0	36	0
31.	Operator maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych	41	137	16	74
32.	Operator maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	40	3	28	0
33.	Operator urządzeń pakujących	39	45	18	51
34.	Operator suwnic/suwnicowy	36	17	35	36
35.	Operator maszyn tkackich	34	9	52	0
36.	Operator maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów alkoholowych	30	0	26	0
37.	Operator urządzeń przemysłu ceramicznego	28	17	13	3
38.	Dyżurny ruchu kolejowego	27	0	37	0
39.	Operator maszyn do produkcji wyrobów Papierniczych	26	37	28	51
40.	Manewrowy	25	0	24	0
41.	Operator przenośników	25	0	16	0
42.	Monter mebli	24	116	17	40
43.	Operator maszyn Przędzalniczych	23	0	27	0
45.	Operator maszyn włókienniczych	21	13	25	0
46.	Maszynista kolejowy	18	0	21	0
47.	Tłoczas w metalu	15	0	8	12
48.	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drewna	15	33	23	41
49.	Operator maszyn leśnych	14	4	15	0
50.	Operator pomp i sprężarek	12	4	8	0
51.	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej – robotów	0	20	0	65

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

W tej populacji było 269 zawodów. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń było 7 531 osób. Stan liczebny tej grupy spadł o 675 osób, tj. o 8,2% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy obniżyła się o 43 oferty, tj. o 1,5%.

Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadało blisko 3 osoby.

Najliczniej reprezentowani byli: kierowcy ciągników rolniczych -1 506 osób (20,0%)- spadek o 8,7%. Mieli oni do dyspozycji zaledwie 103 oferty pracy –spadek o 16.9%.

Na drugim miejscu znaleźli się kierowcy samochodów ciężarowych -1205 osoby (16,0%) - spadek o 8.6%. Dla nich było 584 oferty pracy - wzrost o 0.5%.

Trzecie miejsce(16,4%) zajęli: kierowcy samochodów osobowych-1224 osób - spadek o 9,0%. Dla nich było 181 ofert pracy- spadek o 21.45.

Maszyniści silników i kotłów parowych to czwarta (3,9%) najliczniejsza grupa bezrobotnych-300 osób (3,9%) - spadek o 54.9%. Dla tej populacji były 42 oferty pracy- spadek o 24,8%.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- > operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców i warzyw – 273 osoby(3.6%) – spadek o 5.%%. Mieli oni do dyspozycji 26 ofert pracy - wzrost o 73,3%.
- > kierowcy – operatorzy wózków- 164 osoby(2,2% - spadek o 8.4%. Dla nich było 106 ofert pracy - wzrost o 49.3%.
- > kierowcy autobusów – 116 osób(1.5%) -spadek o 10.1%. Dla nich były 62 oferty pracy - wzrost o 26.5%.
- > operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarski – 109 osób(1,4%) - spadek o 43,2%. Dla nich było 5 ofert pracy - spadek o 45.5%.
- > operatorzy urządzeń do obróbki drewna – 95 osób(1.3%) - spadek o 12.8% Dla nich było 41 ofert pracy. - spadek o 36.9%.

W szesnastu zawodach były 102 oferty pracy, **a nie było bezrobotnych**. Odnosi się to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in. do:

- > operatorów zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej,
- > operatorów maszyn i urządzeń do przerobu torfu,
- > operatorów urządzeń wykrywających elementy obuwia,
- > operatorów pieców do obróbki cieplnej,
- > operatorów maszyn i urządzeń do produkcji łożysk tocznych,
- > operatorów maszyn i urządzeń do produkcji opakowań blaszanych,
- > operatorów urządzeń montażowych obuwia,
- > operatorów urządzeń do produkcji wyrobów kosmetycznych.

**Wiecej ofert pracy(1 202) niż zarejestrowanych bezrobotnych (366 osób)
odnotowano m.in. wśród:**

- > monterów sprzętu elektronicznego;
- > operatorów koparek i zwałowarek;
- > formierzy wyrobów z kompozytów polimerowych;
- > operatorów mebli;
- > operatorów urządzeń pakujących;
- > operatorów mostów zwodzonych;
- > operatorów agregatów natryskowych;
- > monterów mechanizmów i przyrządów precyzyjnych;
- > operatorów urządzeń obróbki drewna;
- > operatorów maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa, drobiu i ryb;
- > operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych;
- > operatorów koparek;
- > operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych;
- > operatorów maszyn i urządzeń pakujących;
- > operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów papierniczych;
- > monterów mebli;
- > operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów z drewna;
- > operatorów zautomatyzowanej linii produkcyjnej/ robotów.

**Nie było żadnych ofert pracy(0) dla 995 bezrobotnych, którzy reprezentowali 136
zawodów. Dotyczyło to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in.**

- > operatorów obrabiarek zespołowych;
- > nastawniczych,
- > dróżników przejazdowych,
- > aparatowych procesów chemicznych;
- > operatorów pociągowych,
- > operatorów urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych,
- > elektroenergetyków;
- > operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów bezalkoholowych,
- > monterów sprzętu oświetleniowego monterów lamp elektrycznych,
- > pilarzy kamienia,
- > manewrowych,
- > monterów maszyn monterów urządzeń okrętowych,
- > operatorów maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych,
- > operatorów maszyn i sprzętu torowego
- > operatorów urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych;
- > konfekcjonerów wyrobów gumowych;
- > nastawniczych;
- > odprawiaczy pociągów;
- > zwrotniczych;
- > dróżników kolejowych;
- > dyżurnych ruchu kolejowego;
- > operatorów przenośników;
- > operatorów maszyn przędzalniczych;
- > maszynistów kolejowych;
- > operatorów urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych;

2.9. GRUPA ZAWODOWA: PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH

Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnej do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana jest przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie oraz ocenie. W niektórych przypadkach wymaga pewnego wysiłku fizycznego. Szereg zawodów tej grupy ma charakter pomocniczy w stosunku do zawodów o wyższych poziomach kwalifikacji.

TABELA 10. Robotnicy przy pracach prostych, a oferty pracy.

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.		2004r.	
		Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy
IX.	Pracownicy przy pracach prostych ogółem: w tym:	20 446	11 572	18 942	10 292
1.	Robotnik budowlany	3 824	1 929	3 477	1 766
2.	Sprzątaczką	3 623	473	3 320	630
3.	Robotnik gospodarczy	2 593	4 834	2 578	3 916
4.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2 507	796	2 198	868
5.	Dozorca	1 191	232	1 068	203
6.	Pomoc kuchenna	1 038	270	939	326
7.	Robotnik placowy	784	218	698	205
8.	Palacz pieców	670	85	604	68
9.	Salowa	538	20	491	34
10.	Robotnik drogowy	497	1 507	489	1 114
11.	Robotnik przemysłowy	292	113	247	66
12.	Pomoc domowa	283	3	267	3
13.	Robotnik rolny	278	183	120	60
14.	Pakowacz	253	185	257	167
15.	Robotnik magazynowy	234	111	207	118
16.	Kopacz	230	24	211	11
17.	Ładowacz	218	29	192	44
18.	Pokojuowa w hotelu	201	71	211	97
19.	Woźny	181	37	154	29
20.	Praczką	141	16	132	17
21.	Prasowaczką ręczną	134	47	137	64
22.	Portier	102	22	97	11
23.	Konwojent	81	19	84	7
24.	Zamiatacz	68	24	64	30
25.	Gospodarz domu	55	7	57	4
26.	Robotnik torowy	49	7	43	0
27.	Sortowacz	43	16	34	44
29.	Konserwator części	37	48	39	39
30.	Robotnik na rampie	30	11	28	10
31.	Goniec	25	64	24	72
32.	Robotnik leśny	12	31	13	30

Źródło: Sprawozdawczość nr.1 MGPIPS – załącznik 3. Obliczenia własne.

Grupa ta liczy 78 zawodów. W końcu grudnia 2004r. bezrobotnych poszukujących pracy przy pracach prostych było 18 942 osoby. Stan liczebny tej grupy spadł o 1 504 osoby, tj. o 7.4% w odniesieniu do stanu tej liczby z przed roku. Liczba proponowanych przez pracodawców miejsc pracy obniżyła się o 1 280 ofert, tj. o ponad jedną dziesiątą(11,1%).

Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tej grupie zawodowej przypadało blisko 2 osoby.

Najliczniej reprezentowani byli: robotnicy budowlani – 3 477 osoby(18,4%) - spadek o 7.4%. Mieli oni do dyspozycji 1 766 ofert pracy(50,4%) - spadek o 8.5%.

Na drugim miejscu znalazły się sprzątaczk – 3 320(17,5%) - spadek o 8.4%. Dla sprzątarek było 630 ofert pracy (6.1%) - wzrost o 33.2%.

Trzecie miejsce zajmują robotnicy gospodarczy – 2 578 osoby (13,6%) - spadek o 1.0%. W tej grupie zawodowej było 3 916 ofert pracy - spadek o 19.0%. **Nadal w tej zbiorowości jest więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych.**

Czwarte miejsce przypadło robotnikom pomocniczym w przemyśle przetwórczym – 2 198 osób(11,6%). Tej kategorii robotnikom przypadało 868 ofert pracy - wzrost o 9.0%.

W dalszej kolejności znaleźli się:

- > dozorczy – 1 068 osób(5.6%) - spadek o 10.4%.Ofert pracy było 203 - spadek o 12.5%.
- > pomoc kuchenna– 939 osób(4.9%) - spadek o 9.6%.Ofert pracy było 326 - wzrost o 21.0%.
- > robotnicy placowi – 698osób(3.7%) - spadek o 11.0%.Ofert pracy było 205 - spadek o 6.0%.
- > palacze pieców zwykłych – 604 osoby(3.2%) - spadek o 9.9%.Ofert pracy było 68 - spadek o 20.0%.
- > salowe – 491 osób(2.6%) - spadek o 8.8%. Ofert pracy było 34 - wzrost o 70.0%.
- > robotnicy drogowi – 497 osób(2.6%) - spadek o 1.7%. Ofert pracy było 1114 – spadek o ponad jedną czwartą(26.1%).
- > pomoc domowa – 267 osób (1.4%) - spadek o 5.7%. Ofert pracy było tylko 3.
- > pakowacze – 257 osób (1.3%) - wzrost o 1.6%. Ofert pracy było 167 - spadek o 9.7%.
- > robotnicy przy pracach prostych w przemyśle -247 (1.3%) - spadek o 15.5%). Ofert pracy było 66 - spadek o 58.4%.

W populacji 15 zawodów i specjalności było więcej ofert pracy(5 341) niż zarejestrowanych bezrobotnych (3 193 osoby). Odnotowano to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in. wśród:

> robotników drogowych	> pomocniczych robotników leśnych,
> robotników gospodarczych	> operatorów myjni,
> konserwatorów	> sprzedawców ulicznych
> robotników przy konserwacji terenów zieleni	> gońców,
> robotników mostowych	> zmywaczy szyb samochodowych

W grupie 37 zawodów i specjalności było więcej bezrobotnych (15 589 osób) niż ofert pracy (4 905). Odnosiło się to, w kolejności uzyskanej wielkości, m.in. do:

> robotników budowlanych,	> pokojowych w hotelu,
> sprzątarek,	> ładowaczy,
> robotników w przemyśle przetwórczym,	> wożonych,
> dozorców,	> portierów,
> pomocy kuchennej,	> konwojentów.
> robotników placowych,	
> palaczy pieców zwykłych,	
> salowych,	
> pomocy domowej,	
> pakowaczy,	
> kopaczy,	
> robotników magazynowych,	

CZĘŚĆ TRZECIA

ZAWODY „NADWYŻKOWE” I ZAWODY „DEFICYTOWE”

Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tzw.

- **zawodów „nadwyżkowych”**, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz poszukujących pracy jest wyższa niż zgłaszane zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci proponowanych miejsc pracy/ ofert pracy

oraz

- **zawodów „deficytowych”**, w których liczba bezrobotnych i poszukujących pracy nie zaspakaja potrzeb pracodawców, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

3.1 WYKAZ ZAWODÓW „NADWYŻKOWYCH”

Z prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie analiz wynika, że wśród zarejestrowanych bezrobotnych dominują zawody zaliczane do nadwyżkowych.

TABELA 11. Ranking zawodów i specjalności „nadwyżkowych”.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych		Liczba ofert pracy	
	Ogółem	Numer miejsca w rankingu	Ogółem	Numer miejsca w rankingu
Bez zawodu	26560	1	511	8
Sprzedawca	14588	2	3281	1
Murarz	4416	3	1185	3
Krawiec	4359	4	188	24
Kucharz	3946	5	497	9
Robotnik budowlany	3477	6	1766	2
Sprzątaczką	3320	7	630	6
Ślusarz	3213	8	473	10
Asystent ekonomiczny* (zawód szkolny: Technik ekonomista)	2895	9	82	54
Szwaczka	2602	10	1097	4
Technik rolnik	2542	11	9	191
Rolnik produkcji roślinnej	2257	12	2	334
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2198	13	868	5
Mechanik samochodów osobowych	2159	14	235	16
Stolarz meblowy	2155	15	240	15
Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	1773	16	22	126
Technik mechanik	1770	17	48	79
Piekarz	1601	18	231	17
Mechanik pojazdów samochodowych	1531	19	6	230
Kierowca ciągnika rolniczego	1506	20	103	46
Ekonomista	1403	21	174	28
Stolarz budowlany	1279	22	182	26
Kierowca samochodu osobowego	1224	23	181	27
Cukiernik	1209	24	102	47
Tokarz	1207	25	119	40
Kierowca samochodu ciężarowego	1205	26	584	7
Malarz budowlany	1187	27	162	33
Kelner	1164	28	221	20

Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	1154	29	22	127
Technik budownictwa	1085	30	77	56
Dozorca	1068	31	203	22
Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	991	32	173	29
Pomoc kuchenna	939	33	326	12
Magazynier	901	34	337	11
Opiekunka domowa	853	35	154	35
Fryzjer	787	36	166	32
Robotnik leśny	784	37	222	19
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	748	38	5	250
Robotnik placowy	698	39	205	21
Księgowy (samodzielny)	687	40	313	13
Mechanik - monter maszyn i urządzeń	686	41	14	155
Elektromonter (elektryk) zakładowy	639	42	73	58
Palacz pieców zwykłych	604	43	68	60
Opiekunka dziecięca	567	44	156	34
Handlowiec* (zawód szkolny: Technik handlowiec)	567	45	144	36
Ogrodnik - producent warzyw i kwiatów	559	46	1	387
Rolnik upraw polowych	551	47	5	251
Technik technologii odzieży	537	48	7	214
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	525	49	46	81
Rzeźnik wędliniarz	524	50	32	98
Salowa	491	51	34	92
Technik technologii drewna	490	52	8	202
Technik informatyk	480	53	130	38
Drwal	469	54	17	140
Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	469	55	5	252
Kaletnik	464	56	80	55
Meliorant	449	57	124	39
Cieśla	418	58	245	14
Technik elektryk	411	59	48	80
Ogrodnik terenów zieleni	388	60	27	105
Specjalista administracji publicznej	387	61	17	141
Tapicer	384	62	168	30
Spawacz ręczny gazowy	378	63	114	42
Elektromonter instalacji elektrycznych	371	64	99	48
Mechanik samochodów ciężarowych	365	65	57	73
Betoniarz	333	66	60	70
Technik mechanik	331	67	1	388
Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	324	68	187	25
Bufetowy (barman)	318	69	99	49
Technik ogrodnik	314	70	2	335
Dziewiarz	305	71	2	336
Palacz kotłów parowych	300	72	42	85
Pracownik usług domowych	294	73	1	389
Robotnik przygotowujący drewno	288	74	231	18
Pedagog	281	75	41	86
Technik elektronik	275	76	57	74
Technik hodowca zwierząt	274	77	1	390
Pomoc domowa	267	78	3	299

Malarz – tapeciarz	266	79	23	122
Pisarz	261	80	94	52
Asystent rachunkowości* (zawód szkolny: Technik rachunkowości)	258	81	35	89
Pakowacz	257	82	167	31
Robotnik przy pracach prostych w przemyśle	247	83	66	61
Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	247	84	16	145
Dekarz	246	85	114	43
Betoniarz zbrojarz	246	86	83	53
Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	246	87	60	71
Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	219	88	9	192
Pracownik socjalny	218	89	138	37
Blacharz samochodowy	218	90	35	90
Nauczyciel nauczania początkowego	216	91	51	77
Sekretarka	215	92	194	23
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	215	93	9	193
Pokojowa (w hotelu)	211	94	97	51
Kopacz	211	95	11	173
Robotnik magazynowy	207	96	118	41
Brukarz	201	97	114	44
Siostra PCK	199	98	7	215
Ładowacz	192	99	44	82
Monter instalacji centralnego ogrzewania	192	100	23	123
Pozostali blacharze	188	101	1	391
Telefonistka	184	102	2	337
Pielęgniarka zachowawcza	180	103	1	392
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	176	104	15	150
Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	176	105	12	162
Technik ochrony środowiska	176	106	2	338
Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	175	107	10	184
Laborant chemiczny	173	108	30	99
Technik technologii żywności	170	109	1	393
Kierowca operator wózków jezdniowych	164	110	106	45
Operator sprzętu do robót ziemnych	156	111	33	94
Ubojowy	156	112	14	156
Woźny	154	113	29	101
Zaopatrzeniowiec	154	114	27	106
Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	153	115	17	142
Elektromonter	152	116	1	394
Inżynier rolnictwa	149	117	34	93
Sanitariusz szpitalny	149	118	24	117
Technik technologii żywności - przetwórstwo mięsne	149	119	6	231
Rozbieracz-wykrawacz	145	120	65	63
Nauczyciel przedszkola	142	121	66	62
Politolog	139	122	3	300
Prasowaczka (ręczna)	137	123	64	65
Ogrodnik - uprawa warzyw polowych	137	124	4	267

Lakiernik samochodowy	135	125	38	87
Pracznia	132	126	17	143
Doręczyciel pocztowy	130	127	8	203
Recepcjonista	129	128	98	50
Pracownik obsługi biurowe	127	129	24	118
Organizator obsługi turystycznej	127	130	4	268
Stolarz galanterii drzewnej	126	131	33	95
Palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych	123	132	73	59
Robotnik pomocniczy w rolnictwie	120	133	60	72
Glazurnik	120	134	55	75
Telemonter	118	135	20	130
Technik leśnik	117	136	11	174
Kierowca autobusu	116	137	62	67
Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	114	138	15	151
Organizator usług hotelarskich*(zawód szkolny: Technik hotelarstwa)	112	139	8	204
Rybak śródlądowy (zbiorniki naturalne)	112	140	2	339
Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	109	141	5	253
Technik inżynierii środowiska i melioracji	109	142	1	395
Specjalista zastosowań informatyki	108	143	44	83
Operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego	106	144	1	396
Masarz	104	145	25	112
Pozostałe pielęgniarzy	104	146	16	146
Pedagog szkolny	104	147	12	163
Fotograf	104	148	3	301
Elektromechanik pojazdów samochodowych	103	149	50	78
Krojący	103	150	44	84
Kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany	103	151	14	157
Frezer	102	152	62	68
Kamieniarz	102	153	52	76
Portier	97	154	11	175
Formierz odlewnik	96	155	76	57
Mechanik ciągników	94	156	10	185
Specjalista do spraw finansów (analityk finansowy)	93	157	64	66
Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	92	158	10	186
Palacz kotłów c.o. gazowych	89	159	11	176
Plastyk	84	160	19	133
Konwojent	84	161	7	216
Spawacz	82	162	36	88
Posadzkarz	82	163	5	254
Przędzacz	80	164	6	232
Mechanik silników spalinowych	80	165	1	397
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	79	166	1	398
Agent celny	78	167	6	233
Monter konstrukcji stalowych	76	168	12	164
Inżynier zootechniki	76	169	5	255
Prawnik legislator	73	170	27	107
Technik analityk	73	171	1	399
Nauczyciel języka polskiego	72	172	24	119
Pomocniczy robotnik polowy	70	173	27	108
pozostali technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	70	174	6	234

Terapeuta zajęciowy	68	175	65	64
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	68	176	14	158
Specjalista bankowości	67	177	7	217
Kucharz w małej gastronomii	66	178	24	120
Technik analityki medycznej	66	179	7	218
Technik fizjoterapii	65	180	62	69
Bibliotekoznawca	65	181	2	340
Technik telekomunikacji	65	182	2	341
Technik technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych	65	183	1	400
Zamiatacz	64	184	30	100
Pomoc dentystyczna	64	185	13	160
Monter elektronik	64	186	4	269
Kosmetyczka	61	187	33	96
Introligator poligraficzny	61	188	18	136
Technik technologii żywności - mleczarstwo	61	189	8	205
Socjolog	60	190	3	302
Kowal	60	191	1	401
Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	59	192	11	177
Ślusarz narzędziowy	59	193	7	219
Planista produkcyjny	59	194	2	342
Gospodarz domu	57	195	4	270
Pracownik biura podróży	56	196	23	124
Pracownik do spraw osobowych	55	197	29	102
Rejestratorka medyczna	54	198	23	125
Nauczyciel historii	54	199	14	159
Nauczyciel religii	54	200	4	271
Operator sprzętu komputerowego	53	201	27	109
Konfeksjoner wyrobów gumowych	53	202	1	402
Monter izolacji budowlanych	52	203	6	235
Elektromechanik	52	204	3	303
Asystent usług pocztowych	51	205	9	194
Operator maszyn rolniczych	51	206	6	236
Położna ogólna	51	207	5	256
Monter maszyn i urządzeń mechanicznych	51	208	3	304
Zarządca nieruchomości	51	209	2	343
Kierownik małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu	51	210	1	403
Inżynier -oczyszczanie miast i gospodarka odpadami	50	211	8	206
Dietetyk	50	212	8	207
Inżynier technologii żywienia człowieka	50	213	4	272
Monter kadłubów okrętowych	47	214	12	165
Inżynier technologii żywności	46	215	27	110
Ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych	46	216	5	257
Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	46	217	3	305
Technik geodeta	45	218	28	104
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	45	219	2	344
Technik urządzeń sanitarnych	44	220	12	166
Chemik	44	221	11	178
Ratownik medyczny	43	222	33	97
Inżynier -gospodarka wodna i hydrologia	43	223	12	167
Biolog	42	224	24	121
Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	42	225	4	273

Szklarz budowlany	41	226	27	111
Hafciarka	41	227	4	274
Prawnik	40	228	9	195
Pozostali agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	40	229	8	208
Opiekunka dziecięca	40	230	3	306
Nauczyciel techniki	40	231	2	345
Szcutnik	39	232	35	91
Elektromonter maszyn elektrycznych	39	233	10	187
Pracownik informacji turystycznej	38	234	22	128
Dyspozytor transportu samochodowego	38	235	19	134
Kasjer biletowy	38	236	12	168
Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	38	237	9	196
Monter wyrobów z drewna	37	238	25	113
Asystent bankowości	37	239	13	161
Kasjer w przedsiębiorstwie	37	240	12	169
Wychowawca w placówkach penitencjarnych	37	241	6	237
Specjalista do spraw rachunkowości	36	242	18	137
Lakiernik wyrobów drzewnych	35	243	29	103
Pozostali magazynierzy i pokrewni	35	244	7	220
Mechanik pojazdów jednośladowych	35	245	7	221
Zgrzewacz	35	246	1	404
Nauczyciel biologii	34	247	8	209
Nauczyciel matematyki	33	248	25	114
Maszynistka	33	249	9	197
Monter elektronik - naprawa sprzętu audiowizualnego	33	250	2	346
Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	32	251	2	347
Lekarz weterynarii	31	252	25	115
Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu	31	253	20	131
Operator pras w produkcji drzewnej	31	254	16	147
Łubiankarz	31	255	15	152
Szlifierz materiałów drzewnych	30	256	19	135
Monter/składacz okien	30	257	12	170
Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	30	258	11	179
Filolog - filologia polska	30	259	1	405
Technik drogownictwa	29	260	8	210
Pielęgniarka zdrowia publicznego	28	261	25	116
Dziennikarz	28	262	20	132
Higienistka stomatologiczna*	28	263	16	148
Wulkanizator	28	264	10	188
Robotnik na rampie	28	265	10	189
Pomoc laboratoryjna	28	266	6	238
Złotnik – jubiler	28	267	3	307
Szatniarz	28	268	3	308
Kierownik działu marketingu i sprzedaży	27	269	18	138
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	27	270	5	258
Inżynier mechanik	27	271	2	348
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa	27	272	1	406
Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w budownictwie	26	273	17	144

Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	26	274	10	190
Pozostali krawcy, kapelusznicy i pokrewni	26	275	2	349
Filolog - filologia obcojęzyczna	26	276	1	407
Technik dentystyczny*	25	277	5	259
Monter konstrukcji budowlanych	24	278	22	129
Policjant służby prewencji	24	279	7	222
Ekspedient pocztowy	24	280	5	260
Technik technologii żywności - przetwórstwo zbożowe	24	281	1	408
Inspektor ochrony środowiska	23	282	15	153
Intendent	23	283	8	211
Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	23	284	7	223
Operator skrawarek drewna	23	285	2	350
Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	22	286	18	139
Administrator sieci informatycznej	22	287	16	149
Inżynier inżynierii środowiska -instalacje sanitarne	22	288	11	180
Zdun	22	289	4	275
Muzyk	22	290	2	351
Hodowca bydła	22	291	2	352
Nauczyciel plastyki	22	292	1	409
Kierownik wewnętrznej jednostki w handlu	21	293	15	154
Inżynier systemów wodociągowych i kanalizacyjnych	21	294	11	181
Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	21	295	6	239
Elektromechanik urządzeń chłodniczych	21	296	5	261
Monter instalacji gazowych	21	297	2	353
Administrator baz danych	20	298	9	198
Ogrodnik - uprawy pod osłonami	20	299	4	276
Szlifierz metali	20	300	4	277
Dyżurny ruchu kolejowego	20	301	3	309
Ogrodnik - sadownik	20	302	1	410
Operator maszyn do produkcji wyrobów z gumy	20	303	1	411
Laborant nasiennictwa	19	304	6	240
Inżynier rybactwa	19	305	4	278
Nauczyciel muzyki	19	306	3	310
Technik weterynarii	19	307	2	354
Spedytor* (zawód szkolny: Technik spedytor)	18	308	12	171
Pomoc farmaceutyczna	18	309	4	279
Mechanik automatyki przemysłowej	18	310	3	311
Ekspedytor	18	311	1	412
Inżynier geodeta i kartograf	17	312	7	224
Strażak	17	313	7	225
Dyżurny ruchu, manewrowi	17	314	3	312
Ładowacz nieczystości stałych	17	315	3	313
Chemik - technologia chemiczna	17	316	2	355
Cholewkarz	17	317	1	413
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	16	318	9	199
Strażnik miejski	16	319	4	280
Zdobnik szkła	16	320	4	281

Operator urządzeń do produkcji koncentratów spożywczych	16	321	3	314
Monter aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	16	322	1	414
Modelarz odlewniczy	15	323	12	172
Kasjer walutowy	15	324	5	262
Księgarz* (zawód szkolny: Technik księgarstwa)	15	325	5	263
Szewc naprawiacz	15	326	4	282
Robotnik przetwórstwa surowców roślinnych	15	327	1	415
Operator maszyn leśnych	15	328	1	416
Parkingowy	14	329	6	241
Inżynier systemów komputerowych	14	330	2	356
Operator żurawia jezdniowego	13	331	11	182
Dyrektor wykonawczy	13	332	8	212
Szlifierz kamienia	13	333	8	213
Asystent osoby niepełnosprawnej	13	334	6	242
Operator maszyn drogowych	13	335	5	264
Mechanik autobusów	13	336	4	283
Agent reklamowy	13	337	3	315
Biotechnolog	13	338	2	357
Inżynier rolnictwa	13	339	1	417
Robotnik budowy dróg	13	340	1	418
Maszynista urządzeń dźwigowo transportowych	13	341	1	419
Inżynier elektronik	12	342	11	183
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju przemysłu	12	343	4	284
Manikiurzystka	12	344	4	285
Maszynista maszyn drukujących	12	345	4	286
Lekarz będący w trakcie specjalizacji	12	346	1	420
Strażnik leśny	12	347	1	421
Monter elektronicznego wyposażenia maszyn	12	348	1	422
Nauczyciel geografii	11	349	9	200
Inżynier geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	11	350	7	226
Pielęgniarka zabiegowa	11	351	6	243
Pielęgniarka anestezjologiczna i intensywnej terapii	11	352	4	287
Elektroenergetyk pomiarów i zabezpieczeń	11	353	4	288
Kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji	11	354	3	316
Pielęgniarka pediatryczna	11	355	3	317
Pracownik deratyzacji, dezynfekcji i dezynsekcji	11	356	3	318
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	11	357	2	358
Ekolog	11	358	2	359
Inżynier geodeta - terenów rolnych i leśnych	11	359	1	423
Układacz nawierzchni drogowych	11	360	1	424
Lakiernik	11	361	1	425
Monter elektronik/automatyka przemysłowa	11	362	1	426
Sprzątacze pojazdów (pociągu, autobusu, samolotu)	11	363	1	427
Inkasent	10	364	9	201
Inżynier geodeta - kataster i gospodarka nieruchomościami	10	365	7	227
Inżynier ogrodnictwa	10	366	5	265

Inżynier technologii drewna	10	367	4	289
Kreślarz techniczny	10	368	3	319
Mechanik maszyn i urządzeń drogowych	10	369	3	320
Higienistka szkolna	10	370	2	360
Hodowca zwierząt domowych	10	371	1	428
Inżynier elektryk	9	372	7	228
Inżynier mechanik - środki transportu	9	373	7	229
Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	9	374	6	244
Inspektor budowlany	9	375	6	245
Archeolog	9	376	2	361
Suszarniowy drewna	9	377	2	362
Inżynier geodeta - geodezja inżyniersko-przemysłowa	9	378	1	429
Technik usług kosmetycznych	9	379	1	430
Hodowca trzody chlewnej	9	380	1	431
Elektroenergetyk elektrowni ciepłych	9	381	1	432
Prezes	8	382	6	246
Kierowca ciągnika siodłowego	8	383	4	290
Malarz	8	384	4	291
Administrator danych osobowych	8	385	3	321
Konserwator dzieł sztuki	8	386	3	322
Ratownik wodny	8	387	3	323
Programista	8	388	1	433
Modelarz odlewnik gipsowych form roboczych	8	389	1	434
Marynarz w żegludze śródlądowej	8	390	1	435
Operator zgrzewarek	7	391	6	247
Monter pojazdów transportowych	7	392	6	248
Maszynista kolei linowych	7	393	6	249
Laborant weterynaryjny	7	394	5	266
Inżynier mechanik – technologia mechaniczna	7	395	4	292
Technik elektroradiolog	7	396	4	293
Szef kuchni (kuchmistrz)	7	397	4	294
Inżynier leśnictwa	7	398	3	324
Technik organizacji produkcji	7	399	3	325
Operator urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych	7	400	3	326
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	7	401	2	363
Kontroler produkcji	7	402	2	364
Pomocniczy personel medyczny	7	403	2	365
Drukarz sitodrukowy	7	404	2	366
Sprzedawca uliczny produktów nieżywnościowych	7	405	2	367
Inżynier telekomunikacji	7	406	1	436
Specjalista ds ubezpieczeń majątkowych i osobowych	7	407	1	437
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	7	408	1	438
Technik elektroenergetyk transportu szynowego	7	409	1	439
Trener sportowy	7	410	1	440
Pracownik kolektury	7	411	1	441
Monter aparatury rozdzielczej	7	412	1	442
Asystent prawny	6	413	4	295
Elektromonter telekomunikacyjny	6	414	4	296
Pozostali technicy informatycy	6	415	3	327

Operator maszyn ogrodniczych	6	416	3	328
Radca prawny	6	417	2	368
Aktor	6	418	2	369
Specjalista analizy rynku	6	419	1	443
Wypalacz wyrobów ceramicznych	6	420	1	444
Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych	6	421	1	445
Nauczyciel - specjalista terapii pedagogicznej	5	422	4	297
Operator maszyn do produkcji artykułów papierowych	5	423	4	298
Specjalista do spraw konsultingu	5	424	3	329
Operator urządzeń do ścierania drewna	5	425	3	330
Maszynista maszyn introligatorskich	5	426	3	331
Muzealnik	5	427	2	370
Położna ginekologiczna	5	428	2	371
Strażnik rybacki	5	429	2	372
Malarz lakiernik wyrobów metalowych	5	430	2	373
Monter elektronik - aparatura pomiarowa	5	431	2	374
Hutnik - dmuchacz szkła	5	432	2	375
Kartograf	5	433	1	446
Doradca podatkowy	5	434	1	447
Monter - konserwator kolei linowych	5	435	1	448
Łazienkowa	5	436	1	449
Lekarz - medycyna rodzinna	4	437	3	332
Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	4	438	3	333
Inżynier budownictwa - budowa mostów	4	439	2	376
Asystent do spraw statystyki	4	440	2	377
Tokarz w drewnie	4	441	2	378
Wiertacz odwiertów eksploatacyjnych i geofizycznych	4	442	2	379
Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*	4	443	2	380
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych i wyrobów alkoholowych	4	444	2	381
Inżynier mechanizacji rolnictwa	4	445	1	450
Redaktor wydawniczy	4	446	1	451
Mechanik lotniczy	4	447	1	452
Elektromonter układów pomiarowych i automatyki	4	448	1	453
Monter elektronik - elektroniczny sprzęt sygnalizacyjny	4	449	1	454
Optyk mechanik	4	450	1	455
Formowacz wyrobów szklanych	4	451	1	456
Frezer drewna	4	452	1	457
Operator urządzeń przemysłu ceramicznego	4	453	1	458
Operator maszyn i urządzeń do produkcji chemicznej	4	454	1	459
Kreślarz	3	455	2	382
Inspektor kontroli handlu i usług	3	456	2	383
Przewodnik turystyczny miejski	3	457	2	384
Ekspedient w punkcie usługowym	3	458	2	385
Operator kserokopiarek	3	459	2	386
Kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym	3	460	1	460

Meteorolog	3	461	1	461
Lekarz - zdrowie publiczne	3	462	1	462
Nauczyciel przedsiębiorczości	3	463	1	463
Doradca personalny	3	464	1	464
Instruktor odnowy biologicznej	3	465	1	465
Pilot wycieczek	3	466	1	466
Przewoźnik żeglugi śródlądowej	3	467	1	467
Wagowy	3	468	1	468
Inżynier transportu (logistyk)	2	469	1	469
Kulturoznawca	2	470	1	470
Organizator widowisk	2	471	1	471
Policjant służby kryminalnej	2	472	1	472
Laborant sekcji	2	473	1	473
Robotnik budowlany robót stanu surowego	2	474	1	474
Lutowacz	2	475	1	475
Monter konstrukcji aluminiowych	2	476	1	476
Wiertacz drewna	2	477	1	477
Operator urządzeń do przygotowania powierzchni	2	478	1	478
Pozostali operatorzy maszyn przedziałniczych	2	479	1	479
Operator maszyn tapicerskich	2	480	1	480
Liczarz	2	481	1	481

Na czele rankingu zawodów i specjalności bezrobotnych znalazły się osoby posiadające niskie kwalifikacje i dla nich pracodawcy złożyli największą liczbę ofert pracy.

Wśród bezrobotnych posiadających **zawody robotnicze** na pierwszym miejscu znajduje się zawód sprzedawcy w handlu detalicznym. W 2004 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 14 588 bezrobotnych poszukujących pracy w tym zawodzie. Stanowili oni blisko jedną dziesiątą (9,0%) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla tej grupy zawodowej pracodawcy przygotowali 3 281 ofert pracy, tj. o 2,5% więcej niż w 2003r. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w zawodzie sprzedawca przypadało ponad 4 zarejestrowanych bezrobotnych.**

Na drugim miejscu znaleźli się murarze, w grupie, której było 4 416 bezrobotnych i dla których pracodawcy przygotowali 1 185 ofert pracy, tj. o ponad jedną dziesiątą (11,9%)mniej niż w 2003r. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w zawodzie murarz przypadało ponad 3 zarejestrowanych bezrobotnych.**

Trzecie miejsce przypadło krawcom, w populacji, której było 4 359 bezrobotnych i dla których pracodawcy mieli zaledwie 188 propozycji pracy, tj. o 2,1% mniej niż w 2003r. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w zawodzie krawiec przypadało aż 23 bezrobotnych.**

Czwartą pozycję zajęli kucharze, w zbiorowości, której było 3 946 bezrobotnych i dla których pracodawcy zgłosili 497 ofert pracy, tj. o 15,9% więcej niż w 2003r. **Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w zawodzie kucharza przypadało 8 bezrobotnych.**

Dalsze miejsce w rankingu zajmują: robotnik budowlany – pozycja 6; sprzątaczkę – pozycja 7; ślusarz – pozycja 8; szwaczka – pozycja 10; technik rolnik – pozycja 11; rolnik produkcji roślinnej – pozycja 12; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – pozycja 13; mechanik samochodów osobowych – pozycja 14; stolarz meblowy – pozycja 15; rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej – pozycja 16; technik mechanik – pozycja 17; piekarz – pozycja 18; mechanik pojazdów samochodowych – pozycja 19; kierowca ciągnika rolniczego.

W rankingu zawodów pierwsze miejsce wśród **zawodów nierobotniczych** zajął asystent ekonomiczny:zawód szkolny –technik ekonomista (9 miejsce). W 2004 roku

zarejestrowało się 2 895 osób posiadających wymagane przy wykonywaniu tego zawodu kwalifikacje. W urzędach pracy oczekiwało dla nich 82 oferty pracy, **czyli na 1 ofertę pracy przypadało 35 zarejestrowanych bezrobotnych.**

Dalsze miejsca na liście przypadły bezrobotnym posiadającym następujące zawody: technik żywienia i gospodarstwa domowego – pozycja 38; technik handlowiec – pozycja 45; technik informatyk – pozycja 53; pracownik ds. finansowo-statystycznych – pozycja 55; technik rachunkowości – pozycja 81; pracownik socjalny – pozycja 89; sekretarka – pozycja 92; pracownik obsługi biurowej – pozycja 129; technik hotelarstwa – pozycja 139

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych pierwszy zawód z **grupy specjalistów** posiadających wykształcenie wyższe znajduje się na 21 pozycji: ekonomista – analiza i rachunek ekonomiczny. W 2004r. zarejestrowało się 1403 osoby posiadające ten zawód. W urzędach pracy oczekiwało dla nich zaledwie 174 oferty pracy, tj. o 13,9% mniej niż w 2003r. Oznacza to, że na 1 ofertę pracy w tym zawodzie przypadało 8 bezrobotnych.

Dalsze miejsca w rankingu zajmują bezrobotni posiadający następujące zawody:

samodzielny księgowy – pozycja 40; specjalista administracji publicznej – pozycja 61; specjalista ds. marketingu i handlu – pozycja 68; pedagog – pozycja 75; nauczyciel nauczania początkowego – pozycja 91; specjalista ds. ekonomicznych i zarządzania – pozycja 93; specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – pozycja 115; inżynier rolnictwa – pozycja 117; nauczyciel przedszkola – pozycja 121; politolog – pozycja 122; pedagog szkolny – pozycja 147; specjalista ds. finansów – pozycja 157; inżynier zootechnik – pozycja 169; nauczyciel języka polskiego – pozycja 172; terapeuta zajęciowy – pozycja 175; specjalista bankowości – pozycja 177; bibliotekoznawca – pozycja 181; socjolog – pozycja 190; nauczyciel/ instruktor praktycznej nauki zawodu – pozycja 192; nauczyciel historii – pozycja 199; nauczyciel religii – pozycja 200; dietetyk – pozycja 212; inżynier technologii żywienia człowieka – pozycja 213; inżynier technologii żywności – pozycja 215; inżynier budownictwa i inżynierii środowiska – pozycja 217; prawnik – pozycja 228.

3.2. WYKAZ ZAWODÓW „DEFICYTOWYCH”

Analiza ponad 40 tys. ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w 2004r. wykazała, że nie pokrywają one zapotrzebowania wynikającego z zarejestrowanego bezrobocia 162 361 osób.

TABELA 12. Ranking zawodów i specjalności „deficytowych”

Miejsce w rankingu.	Nazwa zawodu i specjalności	Liczba bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Kolumna 3 - 4
1	Pracownik administracyjny* (zawód szkolny: Technik administracji)	509	2040	-1531
2	Robotnik gospodarczy	2578	3916	-1338
3	Pracownik biurowy* (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	2095	3013	-918
4	Robotnik drogowy	489	1114	-625
5	Regionalny przedstawiciel handlowy	318	571	-253
6	Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	6	200	-194
7	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	38	209	-171
8	Kasjer handlowy	140	310	-170
9	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	8	136	-128
10	Stolarz	1106	1224	-118
11	Nauczyciel języka obcego	58	131	-73
12	Doradca inwestycyjny	8	80	-72
13	Bibliotekarz	33	103	-70
14	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	5	69	-64
15	Formierz wyrobów z kompozytów polimerowych	10	65	-55
16	Opiekunka środowiskowa	34	87	-53
17	Operator koparek i zwałowarek	43	92	-49
18	Fizjoterapeuta	21	70	-49
19	Agent ubezpieczeniowy	59	107	-48
20	Goniec	24	72	-48
21	Pozostali robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	12	60	-48
22	Konserwator budynków	113	160	-47
23	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	57	96	-39
24	Telemarketer	1	39	-38
25	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	10	43	-33
26	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	2	31	-29
27	Pracownik ochrony mienia i osób*(zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	309	337	-28
28	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	17	45	-28
29	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	12	40	-28
30	Kontroler rozliczeń pieniężnych	7	33	-26
31	Psycholog	10	35	-25
32	Robotnik mostowy	4	29	-25
33	Monter mebli	17	40	-23
34	Technik farmaceutyczny	14	37	-23
35	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	25	46	-21
36	Operator myjni	6	27	-21

37	Animator kultury	19	39	-20
38	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	16	36	-20
39	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	15	35	-20
40	Przetwórca owoców i warzyw	10	30	-20
41	Operator wprowadzania danych	1	21	-20
42	Sekretarz asystent	2	21	-19
43	Szlifierz szkła płaskiego	1	20	-19
44	Pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	3	21	-18
45	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	65	82	-17
46	Sekretarka medyczna	22	39	-17
47	Pomocniczy robotnik leśny	13	30	-17
48	Hostessa	7	24	-17
49	Operator urządzeń pakujących	6	23	-17
50	Lektor	2	19	-17
51	Referendarz sądowy	1	18	-17
52	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	12	28	-16
53	Inżynier geodeta - fotogrametria i teledetekcja	1	17	-16
54	Archiwista	12	27	-15
55	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	9	24	-15
56	Zmywacz szyb samochodowych (uliczny)	5	20	-15
57	Doradca rolniczy	4	19	-15
58	Pracownik kancelaryjny	7	21	-14
59	Galwanizer	1	15	-14
60	Dostawca potraw	1	15	-14
61	Specjalista do spraw reklamy	17	30	-13
62	Farmaceuta - farmacja apteczna	3	16	-13
63	Specjalista do spraw szkolenia i rozwoju zawodowego	2	15	-13
64	Pielęgniarka w opiece nad przewlekle chorymi	2	15	-13
65	Pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej	81	93	-12
66	Tynkarz	75	87	-12
67	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	14	26	-12
68	Instruktor nauki jazdy	7	19	-12
69	Sekretarz sądowy	5	16	-11
70	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	3	14	-11
71	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	3	14	-11
72	Opiekun w domu pomocy społecznej*	86	96	-10
73	Sortowacz	34	44	-10
74	Operator urządzeń rozdrabniających	2	12	-10
75	Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	1	11	-10
76	Zbrojarz	99	108	-9
77	Elektromonter linii kablowych	18	27	-9
78	Funkcjonariusz więziennictwa służby ochrony	11	20	-9
79	Specjalista do spraw integracji europejskiej	7	16	-9
80	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	4	13	-9
81	Robotnik przy myciu części i zespołów	3	12	-9
82	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	37	45	-8
83	Pozostali tapicerzy i pokrewni	6	14	-8
84	Kontroler ruchu	2	10	-8
85	Operator maszyn do produkcji papieru i tektury falistej	1	9	-8
86	Monter mechanizmów i przyrządów precyzyjnych	1	9	-8
87	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	4	11	-7

88	Taksówkarz	3	10	-7
89	Kontroler wewnętrzny	1	8	-7
90	Operator mostu zwodzonego	1	8	-7
91	Nauczyciel bibliotekarz	4	10	-6
92	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych	4	10	-6
93	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	3	9	-6
94	Operator prac do formowania wyrobów z masy papierniczej	1	7	-6
95	Statystyk	4	9	-5
96	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	2	7	-5
97	Pozostali fizjoterapeuci i pokrewni	2	7	-5
98	Operator urządzeń oczyszczania ścieków	1	6	-5
99	Sortowacz materiałów drzewnych	20	24	-4
100	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	11	15	-4
101	Tłoczarz w metalu	8	12	-4
102	Doradca zawodowy	7	11	-4
103	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	5	9	-4
104	Operator agregatów natryskowych	5	9	-4
105	Operator żurawia wieżowego	5	9	-4
106	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1	5	-4
107	Parkieciarz	1	5	-4
108	Kasjer bankowy	23	26	-3
109	Instruktor dyscypliny sportu	4	7	-3
110	Szlifierz ostrzacz	4	7	-3
111	Specjalista do spraw wynagrodzeń	3	6	-3
112	Operator strugarek i frezarek do drewna	3	6	-3
113	Logopeda	2	5	-3
114	Operator maszyn do szycia	2	5	-3
115	Pracownik do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	1	4	-3
116	Organizator imprez sportowych	1	4	-3
117	Strugacz drewna	1	4	-3
118	Tartacznik	1	4	-3
119	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	28	30	-2
120	Grafik komputerowy	19	21	-2
121	Pozostali kucharze	12	14	-2
122	Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	10	12	-2
123	Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	9	11	-2
124	Inżynier automatyki i robotyki	8	10	-2
125	Kierownik małego przedsiębiorstwa w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	7	9	-2
126	Nauczyciel fizyki i astronomii	5	7	-2
127	Pozostali pracownicy bibliotek i informacji naukowej	4	6	-2
128	Pracownik punktu skupu	4	6	-2
129	Laborant budowlany	3	5	-2
130	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	3	5	-2
131	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3	5	-2
132	Kierownik małego przedsiębiorstwa w transporcie	2	4	-2
133	Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	2	4	-2
134	Instruktor terapii uzależnień	2	4	-2
135	Nauczyciel instruktor	1	3	-2
136	Psycholog kliniczny	1	3	-2
137	Bosman	1	3	-2
138	Pozostali operatorzy aparatury medycznej	1	3	-2

139	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierniczych	1	3	-2
140	Operator urządzeń do produkcji pasz	1	3	-2
141	Nauczyciel wychowania fizycznego	41	42	-1
142	Operator suwnic (suwnicowy)	35	36	-1
143	Maszynista maszyn offsetowych	18	19	-1
144	Administrator systemów komputerowych	10	11	-1
145	Architekt	10	11	-1
146	Monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych	10	11	-1
147	Pozostali murarze i pokrewni	9	10	-1
148	Nauczyciel chemii	6	7	-1
149	Asystentka stomatologiczna	6	7	-1
150	Pozostali robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	6	7	-1
151	Operator maszyny rozlewniczej	6	7	-1
152	Maszynista chłodni	6	7	-1
153	Czyszciciel pojazdów	6	7	-1
154	Architekt krajobrazu	5	6	-1
155	Montażysta reprodukcyjny	5	6	-1
156	Kierownik działu finansowego i administracyjnego	3	4	-1
157	Inżynier budownictwa - drogi, ulice, lotniska	3	4	-1
158	Projektant wzornictwa przemysłowego	2	3	-1
159	Kosztorysant budowlany	2	3	-1
160	Bukieciarz	2	3	-1
161	Monter elektroniki - sprzęt komputerowy	2	3	-1
162	Technik architektury krajobrazu	1	2	-1
163	Pozostali kopiści, trawicze, grawerzy i pokrewni	1	2	-1
164	Pozostali sprzedawcy uliczni	1	2	-1
165	Pozostali portierzy, woźni i pokrewni	1	2	-1

Na czele rankingu zawodów i specjalności, w których wystąpiła przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w 2004 roku znalazły się osoby posiadające podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze i średnie zawodowe kwalifikacje i dla nich pracodawcy złożyli największą liczbę ofert pracy.

Na liście zawodów „deficytowych” pierwsze miejsce wśród **zawodów robotniczych** zajął robotnik gospodarczy – pozycja 2. W tej populacji było 2 578 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 3 013 ofert pracy, tj. o jedną piątą (19,3%) mniej niż w 2003r.

Na drugim miejscu uplasował się robotnik drogowy – pozycja 4. W tej zbiorowości było 489 bezrobotnych, dla których pracodawca miał 1 114 ofert pracy, tj. o ponad jedną czwartą (26,1%) mniej niż w 2003r.

Trzecie miejsce przypadło stolarzowi/stolarstwo ogólne – pozycja 10. Wśród stolarzy było 1 106 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 1 224 oferty pracy, tj. o ponad jedną dziesiątą (12,1%) więcej niż w 2003r.

Dalsze miejsca na liście robotniczych zawodów „deficytowych” przypadały: monterom wyrobów z tworzyw sztucznych – pozycja 14; formierzom wyrobów z kompozytów polimerowych – pozycja 15; operatorom koparek i zwałowarek – pozycja 17; konserwatorom budynków – pozycja 22; operatorom urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych – pozycja 25; operatorom maszyn do obróbki skrawaniem – pozycja 29; robotnikom mostowym – pozycja 32; ceramikom wyrobów ceramiki budowlanej – pozycja 38; przetwórcom owoców i warzyw – pozycja 40; szlifierzom szkła płaskiego - pozycja 43.

W wykazie zawodów „deficytowych” pierwsze miejsce wśród **zawodów nierobotniczych** zajął zawód pracownika administracyjnego(zawód szkolny technik administracji) – pozycja 1 w rankingu. W 2004 roku zarejestrowało się 509 osób posiadających wymagane przy wykonywaniu tego zawodu kwalifikacje. W urzędach pracy oczekiwało dla nich 2 040 ofert pracy, tj. o jedną piątą (20,3%) więcej niż w 2003r.

Drugie miejsce przypadło pracownikowi biurowemu: zawód szkolny technik prac biurowych. W 2004r. w tym zawodzie zarejestrowanych było 2 095 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 3 013 ofert pracy, tj. o blisko jedną piątą (18,0%) więcej niż w 2003r.

Trzecia lokata przypadła dla regionalnego przedstawiciela handlowego. W populacji tej, w 2004 roku zarejestrowanych było 318 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 571 ofert pracy, tj. o blisko jedną trzecią (28,3%) więcej niż w 2003r.

Dalsze miejsca w rankingu zajmują następujące zawody „deficytowe”: pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni – pozycja 7; kasjer handlowy – pozycja 8; opiekunka środowiskowa – pozycja 16; agent ubezpieczeniowy – pozycja 19; goniec – pozycja 20; telemarketer – pozycja 24; pracownik ochrony mienia i osób – pozycja 26; sekretarz asystent – pozycja 42; sekretarka medyczna – pozycja 46.

W klasyfikacji zawodów „deficytowych” pierwszy zawód **z grupy specjalistów posiadających wykształcenie wyższe** znajduje się na 11 pozycji: nauczyciel języka obcego. W grupie tej było 58 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 131 ofert pracy, tj. o blisko jedną trzecią (28,4%) więcej niż w 2003r.

Drugie miejsce w rankingu przypadło fizjoterapeucie – pozycja 18. W tej zbiorowości było 21 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 70 ofert pracy, tj. aż o 84,2% więcej niż w 2003r.

Trzecią lokatę zajął wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych – pozycja 23. W tej populacji było 57 bezrobotnych, dla których pracodawcy mieli 96 ofert pracy, tj. o 12,9% więcej niż w 2003r.

Na czwartym miejscu znalazł się psycholog – pozycja 31. W tej grupie było 10 bezrobotnych, dla których pracodawca miał 35 ofert pracy, tj. o ponad połowę (56,0%) więcej niż w 2003r.

Dalsze miejsca w rankingu „deficytowych” specjalistów przypadły: animatorowi kultury – pozycja 37; inżynierowi budownictwa ogólnego – pozycja 45; lektorowi – pozycja 50; referendarzowi sadowemu – pozycja 51; inżynierowi geodecie/fotogrametria i teledetekcja – pozycja 53; archiwście – pozycja 54; doradcy rolniczemu – pozycja 57; farmaceucie/farmacja apteczna – pozycja 62; specjaliście ds. szkolenia i rozwoju zawodowego – pozycja 63; specjaliście ds. integracji europejskiej – pozycja 79; nauczycielowi w placówkach pozaszkolnych – pozycja 80; nauczycielowi upośledzonych umysłowo/oligofrenopedagog – pozycja 93; nauczycielowi wychowania fizycznego w szkole podstawowej – pozycja 96; nauczycielowi informatyki/technologii informacyjnej – pozycja 100; doradcy zawodowemu – pozycja 102; specjaliście bezpieczeństwa i higieny pracy – pozycja 106; logopedzie – pozycja 113; inżynierowi automatyki i robotyki – pozycja 124.

ZAKOŃCZENIE

Analiza bezrobotnych według zawodów i zgłoszonych ofert pracy w województwie warmińsko – mazurskim pozwoliła na pogłębioną charakterystykę regionalnego rynku pracy.

Z uzyskanych danych wynika, iż w roku 2004 liczba bezrobotnych była o 8069 osób mniejsza, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego –bezrobocie spadło o 4,8%..

Największy spadek bezrobotnych nastąpił w grupie:

- > wyższych urzędników i kierowników – 21,0%;
- > pracowników biurowych – 16,7%;
- > robotników przemysłowych i rzemieślników – o 8,0%;
- > operatorów i monterów – o 8.2%.

W pozostałych grupach zawodowych odnotowano mniejszy spadek bezrobocia. I tak wśród:

- pracowników przy pracach prostych – o 7,4%;
- pracowników usług osobistych i sprzedawców – o 6,2%;
- rolników, ogrodników, leśników i rybaków- o 3.6%;
- specjalistów – o 3.3%;
- pracowników bez zawodu – o 0.7%.

Wzrost bezrobocia nastąpił wśród:

- techników i innego średniego personelu – o 7.6%;
- pracowników przy pracach prostych – o 0.8%.

W strukturze bezrobotnych w latach 2003 – 2004, największy odsetek stanowią nadal osoby z grupy zawodowej: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, a także technicy i inny średni personel. Reprezentowane przez nich zawody wymagają wykształcenia zasadniczego i średniego zawodowego

W analizowanym okresie najmniej bezrobotnych było wśród: wyższych urzędników i kierowników; specjalistów; pracowników biurowych; rolników, ogrodników, leśników i rybaków; operatorów pozostałych monterów maszyn oraz urządzeń.

Generalnie stwierdzić można, że struktura zgłaszanego popytu na pracę jest odzwierciedleniem przemian strukturalnych przejawiających się spadkiem zatrudnienia w rolnictwie i przemyśle na rzecz jego wzrostu w szeroko rozumianych usługach. Zdecydowanie największe ilości wolnych miejsc pracy zgłaszanych jest nadal dla: pracowników przy pracach prostych (25,4%); robotników przemysłowych i rzemieślników (22,7%); techników i innego średniego personelu(13,6%); pracowników usług osobistych i sprzedawców(12,7%) oraz pracowników biurowych(11,2%). Najmniej zaś dla wyższych urzędników i kierowników; rolników, ogrodników, leśników i rybaków i bezrobotnych bez zawodu.

Wynika z tego, że udział w tworzeniu nowych miejsc pracy nadal będą miały zawody, które nie wymagają zbyt wysokich kwalifikacji i są bardzo nisko wynagradzane.

Deficyt lub nadwyżkę podaży pracowników w poszczególnych zawodach określa różnica pomiędzy liczbą bezrobotnych i liczbą ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy.

W grupie zawodów” deficytowych” czołowe miejsca wśród zawodów robotniczych przypadły: robotnikom gospodarczym; robotnikom drogowym; stolarzom; monterom wyrobów tworzyw sztucznych; operatorom koparek i zwałowarek; konserwatorom budynków.

W rejestrze zawodów „deficytowych” wśród zawodów nierobotniczych dominowali: pracownicy administracyjni; pracownicy biurowi; regionalni przedstawiciele handlowi; kasjerzy handlowi; opiekunki środowiskowe; agenci ubezpieczeniowi; telemarketerzy; pracownicy ochrony mienia i osób; sekretarki medyczne.

W zbiorowości zawodów „deficytowych” wśród specjalistów posiadających wykształcenie wyższe przeważali: nauczyciele języków obcych; fizjoterapeuci; wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych; psycholodzy; animatorzy kultury; inżynierowie budownictwa ogólnego; lektorzy, archiwiści; doradcy rolni; farmaceuci; specjaliści ds. szkolenia i rozwoju zawodowego; specjaliści ds. integracji europejskiej; nauczyciele upośledzonych umysłowo; doradcy zawodowi; logopedzi; inżynierowie ds. projektów i wdrożeń; inżynierowie automatyki i robotyki.

Postęp techniczny będący następstwem rozwoju cywilizacji, przyczynia się do powstawania wielu nowych zawodów i specjalizacji.. Wpływa on na nasz rynek pracy. Przede wszystkim poszukiwani będą ludzie mający wiedzę i unikalne kwalifikacje - tzw. „treserzy techniki”. Duże zmiany na rynku informatycznym, i teleinformatycznym sprawiają, że zwiększa się popyt na takie zawody jak np. administratorzy sieci; inżynierowie budowy systemów komputerowych; programiści i graficy komputerowi; specjaliści zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych; analityków danych; programistów do aplikacji; projektantów systemów IT. Utrzymuje się wciąż zapotrzebowanie na specjalistów z pogranicza informatyki i biznesu.

Dobre perspektywy w uzyskaniu pracy są m.in. dla kontrolerów państwowych, nauczycieli przedmiotów zawodowych: ekonomicznych, matematyczno – przyrodniczych, informatycznych, technicznych i turystycznych; rzeczoznawców majątkowych; specjalistów terapii uzależnień; audytorów; tłumaczy tekstów i tłumaczy konferencyjnych/ustnych; specjalistów ds. ubezpieczeń społecznych.

Będzie zapotrzebowanie na zawody związane z dostępem do coraz liczniejszych usług np. usługi ubezpieczeniowe, podatkowe czy inwestycyjne. Wzrośnie popyt na trenerów, świadczących usługi szkoleniowe w zakresie psychologii, public relations czy informatyki.

Kłopotów ze znalezieniem pracy nie mają kurierzy oraz spedytory międzynarodowi. Poszukiwani są pracownicy działów produkcji.

Największy wzrost zapotrzebowania na siłę roboczą nastąpi w usługach, na które nie ma specjalnego wpływu rozwój technologii. Edukacja, opieka medyczna i socjalna, a także profesjonalne usługi dla biznesu, turystyki najbardziej odczują ten wzrost.

Budownictwo będzie w naszym regionie sektorem, w którym może nastąpić wzrost zapotrzebowania na pracowników. Przemysł także odczuje nieznaczny wzrost popytu na siłę roboczą, a to za sprawą m.in. planowanych inwestycji z firmami Michalin i IKEA.

Coraz większy napływ środków finansowych z UE poważnie może wpłynąć na sytuację w naszym rolnictwie. Wielu właścicieli średnich i dużych gospodarstw rolnych ma zamiar inwestować. A to może oznaczać zwiększone zakupy, np. ziemi, maszyn rolniczych, sprzętu TV i AGD. Na rolników liczą też instytucje leasingowe i firmy ubezpieczeniowe. Za pośrednictwem wyspecjalizowanych agencji rolnych zwiększy się zapotrzebowanie na pracowników rolnych na czas największych prac sezonowych. Potrzebni będą wysokiej klasy specjaliści, spełniający standardy UE, świadczący usługi dla rolnictwa, np. doradcy rolni.

W 2004 roku na warmińsko-mazurskim rynku pracy pojawiły się nowe zawody, dla których były oferty pracy. Tak na przykład; specjalista ds. integracji europejskiej, doradca zawodowy, nauczyciel upośledzonych umysłowo/oligofrenopedagog, doradca rolny, kontroler wewnętrzny, kontroler państwowy, inżynier automatyki i robotyki, teklemarketer, referendarz sądowy, mechatronik, doradca rolniczy, florysta.

O możliwościach uzyskania zatrudnienia poza posiadaniem określonego zawodu decydują również inne czynniki takie jak; poziom i profil wykształcenia, wiek, płeć, dodatkowe umiejętności i kwalifikacje, doświadczenie i określone cechy osobowościowe - z tego powodu w wielu przypadkach mimo zbieżności w strukturze zgłaszanego popytu na pracę i strukturze zawodowej bezrobotnych nie dochodzi do nawiązania stosunku pracy.

Wielkość zgłaszanego popytu na pracę(40 576 ofert) w naszym województwie jest ujemnie skorelowana z poziomem i strukturą występującego bezrobocia(162 361 osób).

Wśród „nadwyżkowych” zawodów robotniczych najliczniej reprezentowani byli; sprzedawcy, murarze, krawcy, kucharze, robotnicy budowlani, sprzątaczkę, ślusarze, szwaczki, technicy rolnicy i rolnicy produkcji roślinnej oraz zwierzęcej.

Na naszym rynku występuje specyficzna sytuacja w handlu detalicznym. Pracodawcy w 2004 roku poszukiwali więcej o 2,4% sprzedawców niż w roku 2003. Ta grupa zawodowa, obok robotników gospodarczych (3 916 ofert pracy), ciągle znajduje się na drugim miejscu w rankingu stanowisk, na które jest największy popyt na rynku.- 3 281 ofert pracy. Jest to też jednak grupa zawodowa, w której zarejestrowanych jest najwięcej bezrobotnych – 14 588 osób.

W grupie „nadwyżkowych” zawodów nierobotniczych przeważali: asystenci ekonomiczni, technicy żywienia i gospodarstwa domowego, technicy handlowcy, technicy informatyki, pracownicy ds. finansowo-statystycznych, technicy rachunkowości, pracownicy socjalni, sekretarki, pracownicy obsługi biurowej i technicy hotelarstwa.

Na szczególną uwagę, w grupie zawodów „nadwyżkowych” zasługują **specjaliści**. Dominują w niej bezrobotni: ekonomiści; samodzielni księgowi; specjaliści administracji publicznej; nauczyciele nauczania początkowego; specjaliści ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, inżynierowie rolnictwa; nauczyciele przedszkola; politolodzy; pedagodzy; specjaliści od marketingu i handlu; prawnicy; nauczyciele przedszkola; politolodzy; inżynierowie mechanicy; inżynierowie zootechnicy; socjolodzy; nauczyciele religii; biolodzy; historycy filozofowie; nauczyciele akademicy; artyści plastycy; historycy sztuki; nauczyciele przedmiotów zawodowych artystycznych. Są to zawody, w których z roku na rok odnotowuje się największy przyrost bezrobotnych. Bezrobotni o tych specjalnościach mają bardzo małe szanse na uzyskanie zatrudnienia.

Ta niekorzystna sytuacja tych specjalistów na warmińsko – mazurskim rynku pracy jest efektem m.in. dużej liczby studiujących. Szeroka oferta tych studiów była odpowiedzią na zapotrzebowanie młodzieży, z drugiej strony na potrzeby rozwijającej się gospodarki. Przy dużej podaży osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym i spadku aktywności w niektórych gałęziach gospodarki następuje nasycenie rynku pracy, tym samym brak perspektyw dla osób bezrobotnych w tych specjalnościach.

Podobnie ma się sprawa z bezrobotnymi pedagogami i bezrobotnymi nauczycielami. Niż demograficzny w szkołach podstawowych i w gimnazjach sprawia, że rynek pracy nasycy się specjalistami edukacji i oświaty. To oczywiście nie znaczy, że takie studia nie dają szans na zatrudnienie. Pod warunkiem, że ma się ukończony drugi a nawet trzeci fakultet. Powinni o tym pamiętać przyszli absolwenci tych kierunków studiów.

Obok wdrażanej reformy systemu szkolnictwa bardzo ważny jest rozwój kształcenia pozaszkolnego, opartego o nowoczesny system ustawicznej edukacji. Przyczyni się to także do zmniejszenia się bezrobocia w zawodach nadwyżkowych.

W aspekcie omawianego problemu dużego znaczenia nabierają także szkolenia bezrobotnych, które są coraz bardziej dostosowywane do potrzeb rynku pracy. Największe jednak rezultaty uzyskuje się przy współpracy trzech partnerów: urzędów pracy, pracodawca zgłaszający zapotrzebowanie na pracowników oraz instytucji szkolących.

Rozwój wojewódzkiego rynku pracy po stronie podażowej nie nadąża za wzrastającymi oczekiwaniami ze strony pracodawców. Rozpoznanie tych oczekiwań może przyczynić się do trafniejszego prowadzenia polityki kształcenia zawodowego oraz wspomagać wypracowanie skutecznych metod przeciwdziałania bezrobociu

Przedstawiona analiza struktury bezrobotnych według zawodów i specjalności dotyczy zjawiska w wymiarze ogólnowojeńódzkim. Sytuacja na lokalnych rynkach pracy może kształtować się odmiennie. Stąd zachodzi potrzeba przeprowadzenia dokładnej analizy na szczeblu powiatu.

Opracował:

dr Alfred Czesła

socjolog

Wojewódzki Urząd Pracy

w Olsztynie

Akceptował:

mgr Zdzisław Szczepkowski

Dyrektor

Wojewódzkiego Urzędu Pracy

w Olsztynie